

| Analyse af iværksætterselskaber

September 2018

Indhold

Sammenfatning	3
1 Indledning	6
1.1 Analysens formål	6
1.2 Analysens datagrundlag	7
1.3 Analysens metode	8
1.4 Analysens opbygning	9
2 Virksomhedsformen "iværksætterselskaber"	11
3 Iværksætterselskaber og deres karakteristika	12
3.1 Udvikling i andre relevante virksomhedsformer	13
3.2 Karakteristik af iværksætterselskaberne	15
3.3 Iværksætterselskabernes overlevelsesrate	19
4 Erhvervsaktivitet	22
4.1 Iværksætterselskabernes bidrag til økonomien	26
5 Omregistrering af iværksætterselskaber	31
5.1 Antal omregistrerede iværksætterselskaber	31
6 Iværksætterselskabernes regelefterlevelse	33
6.1 Rettidig regnskabsindberetning	33
6.2 Registrering af legale og reelle ejere	34
6.3 Registrering af lovlig ledelse og revisor	35
7 Opløsning af iværksætterselskaber	36
7.1 Tvangsopløsning og konkurser	37
7.2 Erhvervsaktiviteten i tvangsopløste og konkursramte iværksætterselskaber	40
7.3 Genoptagelse af iværksætterselskaber	41
7.4 Omkostninger for Erhvervsstyrelsen, Skatteforvaltningen og Skifteretten	42
8 Forebyggende kontrol og virksomhedernes skatte- og afgiftsrestancer i Skatteforvaltningen	45
8.1 Forebyggende restanceinstrument i Skatteforvaltningen	45
8.2 Identifikation af potentielle svigvirksomheder	47
8.3 Virksomhedernes skatte- og afgiftsrestancer	48
9 Bilag	54
9.1 Opløsningsmetode for anpartsselskaber, stiftet i perioden 2014-2017	54
9.2 Udvikling i skatte- og afgiftsrestancer, 2014 – 2017	54
9.3 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer på typer i 2017	55
9.4 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer i aktive og ophørte anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder i 2017	56

Sammenfatning

For at understøtte iværksætteriet i Danmark blev det fra den 1. januar 2014 muligt at stifte et iværksætterselskab. Med indførelsen af virksomhedsformen blev det muligt at oprette et selskab med et kapitalkrav på 1 kr. Formålet med virksomhedsformen var at sænke adgangsbarriererne for at drive virksomhed med begrænset hæftelse og samtidig fastholde et højt gennemsigtighedsniveau i forhold til virksomhedsdrift og økonomiske forhold, for derigennem at skabe endnu bedre rammevilkår og fleksibilitet for etablering af virksomheder i Danmark.

I *Aftale om en styrket indsats mod skattely på erhvervsområdet* (indgået mellem den daværende SRV-regering, V, DF, SF, EL og K) i december 2014 blev det aftalt, at Erhvervsministeriet skulle gennemføre en analyse af brugen af iværksætterselskaber, herunder om de anvendes som tilsigtet. Denne analyse ser derfor på brugen af iværksætterselskaberne ud fra den tilgængelige data om selskabsformen, og på den baggrund vurderes om selskabsformen er blevet anvendt som tilsigtet.

Analysen viser, at iværksætterselskaberne som virksomhedsform siden introduktionen er blevet hyppigt anvendt. Der er i perioden 2014 til 2017 blevet stiftet 41.877 iværksætterselskaber. Tallene indikerer, at introduktionen af iværksætterselskaber ikke i høj grad har influeret volumen af registreringer af enkeltmandsvirksomheder. Der har dog været en svagt nedadgående udvikling af stiftelser af enkeltmandsvirksomheder i perioden såvel som for interessentskaber og aktieselskaber. Selvom der er indikationer på, at introduktionen af iværksætterselskaber har tiltrukket nye iværksættere, er det dog ikke muligt at konkludere, at disse virksomheder ikke ville være stiftet, selvom virksomhedsformen ikke var blevet introduceret. Dele af iværksætterselskaberne ville med en vis sandsynlighed være blevet stiftet som enkeltmandsvirksomheder eller anpartsselskaber i stedet for.

Ud over at virksomhedsformen generelt er blevet hyppigt anvendt til udøvelse af erhvervsaktivitet, er den også blevet en udbredt virksomhedsform ved stiftelse af holdingselskaber. 21 pct. af alle stiftede iværksætterselskaber i perioden 2014-2017 er registreret med branchekoden holdingselskab.

Iværksætterselskabernes overlevelsesrate ligger for nuværende over enkeltmandsvirksomheders, hvilket indikerer, at stifterne af og ledelsen i iværksætterselskaberne generelt synes at være bedre rustet til at drive en virksomhed end gennemsnittet af personer, der stifter enkeltmandsvirksomheder. Iværksætterselskaberne evner imidlertid i væsentlig mindre grad at overleve i forhold til anpartsselskaberne.

Der har været en positiv udvikling i andelen af iværksætterselskaber, der har en reel erhvervsaktivitet allerede i iværksætterselskabernes andet leveår. Samlet set bidrog iværksætterselskaberne, der er stiftet i perioden 2014-2016 med en samlet omsætning på 5,2 mia. kr., knap 5.200 beskæftigede og en eksport på 430 mio. kr. i 2016. Iværksætterselskaber, der blev stiftet i 2016, bidrog med 4 pct. (1 mia. kr.) af den samlede omsætning for nye virksomheder i 2016, 7 pct. af beskæftigelsen (912 årsværk) og 1 pct. af eksporten (37 mio. kr.).

Selvom der tilsyneladende er et positivt samfundsøkonomisk bidrag fra iværksætterselskaberne, er det ikke muligt at konkludere, at denne udvikling kunne have fundet sted uden introduktionen af iværksætterselskaberne. Dele af iværksætterselskaberne ville med en vis sandsynlighed være blevet stiftet som enkeltmandsvirksomheder eller anpartsselskaber i stedet for. Det kan dog også bemærkes, at halvdelen af de nye iværksætterselskaber ligger inaktive uden at have anmodet om registrering efter skatte- og afgiftslovgivningen.

Når et iværksætterselskabs selskabskapital sammenlagt med selskabets bundne reserver udgør mindst 50.000 kr., kan selskabets ejere på en generalforsamling beslutte, at iværksætterselskabet skal omregistreres til et anpartsselskab. 4 pct. af de stiftede iværksætterselskaber er som følge heraf blevet omregistreret til anpartsselskaber. Hvis der alene ses på omregistreringer i forhold til antallet af reelt erhvervsaktive iværksætterselskaber, så er knap en fjerdedel af selskaberne blevet omregistreret

Som andre kapitalselskaber er iværksætterselskaber forpligtet til at leve op til en række lovgivningsmæssige krav i forbindelse med registrering og rapportering. Det er bl.a. indsendelse af årsregnskab, registrering af legale ejere, reelle ejere og ledelse mv. Typisk vil konsekvensen af manglende regelefterlevelse være, at der skal ”ryddes op” på statens regning, når selskaberne bliver oversendt til tvangsopløsning.

Analysen viser, at hovedparten af iværksætterselskaberne efterlever de selskabsretlige såvel som de regnskabsmæssige regler. Den hyppigste grund til, at Erhvervsstyrelsen oversender iværksætterselskaber til tvangsopløsning er manglende indsendelse af årsregnskab. Langt størstedelen af iværksætterselskaberne, der oversendes til tvangsopløsning har tilsyneladende ikke haft nogen nævneværdig erhvervsaktivitet, inden de ophører.

Med introduktionen af iværksætterselskaberne er antallet af selskaber, der sendes til tvangsopløsning, steget. Stigningen i tvangsopløsninger har medført øgede omkostninger for det offentlige. Skifteretternes sagsbehandlingsomkostninger er steget fra 32 mio. kr. i 2014 til knap 46 mio. kr. i 2016.

Der var en vis usikkerhed ved introduktionen af iværksætterselskaber i 2014 om, hvorvidt virksomhedsformen ville blive anvendt til svig og momsunddragelse i højere grad end andre virksomhedsformer. Bekymringen var, at det lave kapitalkrav samt den begrænsede hæftelse ville gøre det let at starte et selskab, opbygge gæld, for derefter at lade selskabet opløse uden konsekvenser.

Analysen af antallet af sanktioner fra Skatteforvaltningen viser, at en højere andel af iværksætterselskaber sanktioneres ifm. momsregistreringen end anpartsselskaber og især enkeltmandsvirksomheder. Det vil sige, at personkredsen i iværksætterselskaberne i lidt højere grad end personkredsen i anpartsselskaber har risikable restancer fra tidligere virksomheder. Analysen viser yderligere, at iværksætterselskaber er overrepræsenteret blandt potentielle svigvirksomheder, der nægtes registrering efter skatte- og afgiftslovgivningen, set i forhold til andelen, der momsregistreres. Iværksætterselskaberne udgjorde 12 pct. af nye momsregistreringer i 2017, men udgjorde 33 pct. af de potentielle svigvirksomheder, der blev nægtet registrering efter skatte- og afgiftslovgivningen.

Analysen viser, at de gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber er næsten dobbelt så høje som enkeltmandsvirksomheders, mens de gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber omvendt er klart lavere end anpartsselskabers. Fordelingen af restancer indenfor hver virksomhedsform er i høj grad sammenlignelig, da det gør sig gældende for alle tre virksomhedstyper, at det er en mindre gruppe virksomheder, der oparbejder store restancer. Generelt har anpartsselskaber den største restancemasse, når der sammenlignes med de to andre virksomhedsformer. Anpartsselskaber har samtidig klart de højeste gennemsnitlige restancer, derudover har iværksætterselskaberne næsten dobbelt så høje gennemsnitlige restancer som enkeltmandsvirksomheder.

Mellem iværksætterselskaber og enkeltmandsvirksomheder, er der en relativt højere andel af iværksætterselskaber, som har skatte- og afgiftsrestancer. Dette gælder i forhold til andelen af virksomheder med skatte- og afgiftsrestancer, de gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer og andelen af virksomheder med restancer på over 100.000 kr.

Samlet viser analysen, at iværksætterselskaber er blevet en hyppigt anvendt selskabsform, og at virksomheder, der er stiftet som iværksætterselskaber i 2014-2016, har bidraget til den danske økonomi med en omsætning på 5,2 mia. kr., beskæftigelse af 5.200 personer og en eksport på 430 mio. kr. Men det er vurderingen, at en betydelig del af iværksætterselskaberne ville være blevet stiftet som enkeltmandsvirksomheder eller anparts-selskaber i stedet for.

Ved introduktionen af iværksætterselskaberne var det forventet at en vis del af iværksætterselskaberne ikke ville overleve. Analysen viser blandt andet, at antallet af tvangsopløsninger efter introduktionen af iværksætterselskaber er steget mere, end hvad der var forventet. Desuden var der usikkerhed om selskabsformen ville blive brugt til svig og momsunddragelse i videre udstræk end andre virksomhedsformer. Analysen viser hertil, at iværksætterselskaberne i større omfang end forventet har medført en forhøjet risiko for svig, og at skatte- og afgiftsrestancerne for iværksætterselskaberne er næsten dobbelt så høje som enkeltmandsvirksomheder.

1 Indledning

Iværksættere er med til at skabe fornyelse i erhvervslivet og bidrager til at nye ideer og ny teknologi kan omsættes til nye forretningsmodeller. Den gennemsnitlige levetid for virksomhederne bliver kortere som følge af den teknologiske udvikling¹, og derfor er det afgørende, at der løbende er en tilførsel af nye danske virksomheder, der kan vokse sig store.

Fra den 1. januar 2014 blev det muligt at stifte iværksætterselskaber (IVS). Den nye virksomhedsform har til formål at sænke adgangsbarriererne for at drive virksomhed med begrænset hæftelse og fastholde høj gennemsigtighed med virksomhedens drift og økonomiske forhold.

Med indførslen af iværksætterselskabet som virksomhedsform blev det muligt at oprette et særligt anpartsselskab med et kapitalkrav på 1 kr. Flexibiliteten i forhold til mindstekapitalen på 1 kr. er ledsaget af særlige krav om, at et iværksætterselskab skal opspare 25 pct. af årets overskud indtil iværksætterselskabets reserve sammen med selskabskapitalen udgør 50.000 kr. indtil da må der ikke udbetales udbytte. Iværksætterselskabet er, ligesom andre kapitalselskaber, forpligtet til at sikre et forsvarligt kapitalberedskab til at opfylde iværksætterselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser. Derudover følger iværksætterselskabet i store træk reglerne i selskabsloven for anpartsselskaber, fx er de forpligtet til at indberette en årsrapport og registrere legale og reelle ejere. Samtidig med indførslen af virksomhedsformen blev den mindre regulerede virksomhedsform ”selskab med begrænset ansvar” (S.M.B.A.) udfaset, da der var bekymringer omkring, at den manglende gennemsigtighed og regulering potentielt kunne medføre, at selskaberne blev brugt til svindel.

Formålet med iværksætterselskabet er at skabe gunstige vilkår for iværksættere i Danmark inden for selskabslovens rammer og samtidig sikre gennemsigtighed om disse iværksætterselskabers ejer-, ledelses- og regnskabsforhold, da virksomhedsformen er reguleret som øvrige kapitalselskaber i modsætning til fx enkeltmandsvirksomheder og interessentskaber. Iværksætteri er forbundet med væsentlig usikkerhed og risiko for den enkelte person og en af årsagerne til, at personer fravælger iværksætteri er af frygt for, at virksomheden ikke bliver en succes². Forventningen var, at det lille kapitalkrav på ned til 1 kr. (og opsparingskravet på 25 pct. af årets overskud) ville være med til at skabe endnu bedre rammevilkår og stimulere iværksætterlysten samt tilskynde til at flere gav sig i kast med iværksætteri. Samtidig var man klar over, at virksomhedsformen til dels ville tiltrække mindre professionelle iværksættere, som ikke alle ville blive en succes og derfor måtte lukke ned igen.

1.1 Analysens formål

I december 2014 blev det i *Aftale om en styrket indsats mod skattely på erhvervsområdet* (indgået mellem den daværende SRV-regering, V, DF, SF, EL og K) aftalt, at Erhvervsministeriet skulle gennemføre en analyse af brugen af iværksætterselskaber, herunder om de anvendes som tilsigtet. I maj 2016 blev der udformet en statusrapport vedr. erfaringerne med iværksætterselskaberne, der blev oversendt til Folketinget³. Statusrapporten konkluderede, at iværksætterselskaberne på det foreliggende grundlag fungerede efter hensigten. Dog blev det også bemærket, at statusrapporten byggede på data for en kort tidsperiode, og at den ikke indeholdt data vedrørende skatter og afgifter. Det fremgår af statusrapporten, at der ville blive gennemført

¹ Iværksætterpanelet anbefalinger til regeringen den 13. juni

² Dansk Erhverv – Hvorfor vil danskerne ikke være iværksættere, 2018

³ SAU, Alm. Del bilag 211: 16-23852: <http://www.ft.dk/samling/20151/almdel/SAU/bilag/211/1642129.pdf>

en dyberegående undersøgelse af forholdene hos de etablerede iværksætterselskaber baseret på en større population af selskaber og over en længerevarende periode.

Erhvervsstyrelsen har i 2017/2018 gennemført en analyse af udviklingen i og anvendelsen af iværksætterselskaber, der er stiftet i perioden 1. januar 2014 til 31. december 2017. Formålet med analysen er at undersøge om introduktionen af iværksætterselskaber har forbedret rammevilkårene for nye virksomheder, og om selskaberne bidrager positivt til samfundsøkonomien fx gennem øget omsætning, beskæftigelse og eksport. Derudover undersøges om der er negative konsekvenser og u hensigtsmæssigheder ved virksomhedsformen, fx manglende overholdelse af regnskabs- og registreringskrav. Analysen har til formål at undersøge, om virksomhedsformen bliver brugt som tilsigtet, og om introduktionen af virksomhedsformen har forbedret rammevilkårene for nye virksomheder.

1.2 Analysens datagrundlag

Analysen af iværksætterselskaber bygger på tre primære datakilder. Det er Det Centrale Virksomhedsregister (CVR), Erhvervsstyrelsens interne sagsbehandlingssystem (SAG) og Danmarks Statistik. Da det kun har været muligt at stifte iværksætterselskaber siden 1. januar 2014, vil datagrundlaget derfor også bære præg af at være relativt spinkelt. Det er derfor også nødvendigt at pointere, at iværksætterselskaberne bevæger sig mod deres "naturlige" leje, men med stor sandsynlighed ikke er der endnu. Derfor skal der også tages forbehold for konklusioner, der bygger på data over en kort årrække.

CVR – Det Centrale Virksomhedsregister

Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) er statens stamregister med oplysninger om alle danske virksomheder, der siden 1999 har været det autoritative register for aktuelle og historiske grunddata om alle registrerede virksomheder i Danmark. Dataene stammer fra virksomhedernes egne registreringer på Virk Indberet.

Til analysen er der lavet et udtræk med grunddata, der indeholder alle virksomheder, både aktive og ophørte, som er stiftet i perioden 1. januar 2010-31. december 2017. Der er trukket stamdata på virksomhederne såsom branchekode, adresse, virksomhedsform, navn mv. Derudover er der trukket data om selskabers selskabskapital og udviklingen heraf.

Da virksomheder kan skifte branchekoder, adresse, virksomhedsform mv., er der udtrukket information om virksomhedernes oprindelige og nuværende informationer. Det vil fx sige skift fra IVS til ApS osv. Ydermere er der trukket information om alle virksomhedens statusskift, fx fra normal, til under tvangsopløsning, til under konkurs, til opløst efter konkurs osv.

Virksomhedernes CVR-nummer bliver brugt som unik identifikation af den enkelte virksomhed og bruges til at sammenkøre de forskellige datakilder i de forskellige delanalyser, se figur 1.1.

Generel firmastatistik - Danmarks Statistik

Danmarks Statistiks generelle virksomhedsstatistik indeholder regnskabs- og beskæftigelsesdata for hele Danmarks erhvervsliv. Statistikken bygger på informationer fra Erhvervsstyrelsens centrale virksomhedsregister og virksomhedernes regnskabsindberetninger. Derudover beriger Danmarks Statistik deres datasæt med informationer fra andre myndigheders registre, som ikke fremgår af de offentligt tilgængelige regnskaber. Det er fx information om virksomhedernes varehandel, uddannelsessammensætning blandt beskæftigede, jobfunktioner og beskæftigelsesforhold som løn og arbejdstimer. På nuværende tidspunkt er den generelle firmastatistik offentliggjort for regnskabsårene 2014-2016.

SAG – Erhvervsstyrelsens sagsbehandlingssystem:

SAG er Erhvervsstyrelsens interne sagsbehandlingssystem med information om verserende og afgjorte sager. Det kan fx være informationer om virksomhedsændringer og regnskabsindberetninger. SAG indeholder information om fx indberetningstidspunkt, anmelder og sagens genstand. Data anvendes blandt andet til at vise, hvor mange selskaber der ikke efterlever deres selskabsretlige pligter, selv om de har modtaget opløsningsvarsel fra Erhvervsstyrelsen, og som derfor oversendes til tvangsopløsning hos skifteretterne.

Erhvervsstyrelsen har gennemført en omfattende digitalisering af sagsgangene og har i perioden bl.a. implementeret nye IT-systemer. I midten af 2015 skiftede Erhvervsstyrelsen sit primære sagsbehandlingssystem, hvilket medfører at dataene før og efter 2015 ikke er direkte sammenlignelige. For at sikre kontinuitet i opgørelserne er der kun i denne analyse medtaget data for 2016 og 2017.

1.3 Analysens metode

I dette afsnit vil der kort blive redegjort for nogle metodiske valg og forbehold for analysens resultater.

Oprindelig virksomhedsform

Analysens fokus er at undersøge, hvordan iværksætterselskaberne har udviklet sig, og hvordan de bidrager til den erhvervsdemografiske udvikling og samfundsøkonomi. Derfor er iværksætterselskaber, der er blevet omregistreret til anpartsselskaber efter stiftelse, bibeholdt som et iværksætterselskab i analysens opgørelser, da deres vækst og bidrag til økonomien ellers ikke vil fremgå af opgørelserne. Kun i kapitel 8 om iværksætterselskabernes skatte- og afgiftsrestancer har det ikke været muligt at bibeholde iværksætterselskabernes oprindelige virksomhedsform.

Holdingselskaber

Analysen har vist, at en stor andel af de stiftede iværksætterselskaber er holdingselskaber. Et holdingselskab er et selskab, som sædvanligvis ikke selv producerer noget, men som ejer kapitalandele i et eller flere andre selskaber kaldet driftsselskaber. Holdingselskaber kan være en forretningsmæssig og skattemæssig fordelagtig måde at organisere sig selskabsretligt på - både for nystiftede og for konsoliderede virksomheder. Der er derfor ikke en forventning til, at disse selskaber vil have en nævneværdig erhvervsaktivitet. Af denne grund er holdingselskaber fratrukket i udvalgte kapitler (dette vil fremgå af anmærkningerne i figurene).

Sammenligningsgrundlag

Den samlede virksomhedspopulation indeholder en lang række virksomhedsformer, der dækker alt fra menighedsråd, regioner, dødsbo og frivillige foreninger over til iværksætterselskaber, enkeltmandsvirksomheder, anpartsselskaber og aktieselskaber. For at give det bedste sammenligningsgrundlag er der defineret to grupper:

1. Andre relevante virksomhedsformer – dækker over enkeltmandsvirksomheder (enkeltm.), personligt ejede mindre virksomheder (PMV), interessentskaber (I/S), kommanditselskaber (K/S), anpartsselskaber (ApS) og aktieselskaber (A/S) eller dele heraf.
2. Øvrige virksomhedsformer, som dækker over dødsbo, menighedsråd, offentlige myndigheder, fonde, foreninger mv., der ikke er vurderet som værende et relevant sammenligningsgrundlag for iværksætterselskaber.

Sammenligningsgrundlaget fremgår af anmærkningerne til figurene.

Genstiftelser, nystiftelser og reelt nye virksomheder

Der er forskel på, om en virksomhed er en genstiftelse, nystiftelse eller reelt ny virksomhed. Hvis en enkeltmandsvirksomhed, der tidligere er blevet stiftet og ophørt, og som så på et senere tidspunkt genregistrerer sig er der tale om en genstiftelse. Derimod vil der være tale om en nystiftelse, hvis en person fx har stiftet en enkeltmandsvirksomhed, men på et senere tidspunkt ønsker at registrere virksomheden som et anpartsselskab, men ellers fortsætter aktivisterne i virksomheden. Endelig er der reelt nye virksomheder, der er virksomheder, der ikke er associeret med tidligere aktivitet i en anden virksomhedskonstruktion.

Denne forskel skyldes at enkeltmandsvirksomheder, knyttes op på stifterens CPR-nummer, og CVR-nummeret forbliver derfor det samme over tid. Kapitalselskaber, fx et iværksætterselskab eller anpartsselskab, knyttes ikke til et CPR-nummer, men derimod unikt til den givne virksomhed. Så hvis virksomheden ophører, ophører CVR-nummeret ligeledes.

Denne forskel i nystiftelser versus reelt nye virksomheder kan fx betyde, at et nystiftet anpartsselskab, der udspringer af en tidligere virksomhedskonstruktion, muligvis allerede fra starten vil have omsætning og beskæftigelse. Dette forhold medfører, at disse selskabers bidrag til økonomien overrepræsenteres blandt opgørelserne af nystiftede selskabers bidrag. I analysen har det ikke været muligt at korrigere for om virksomhederne er nystiftede eller reelt nye.

Statusskift

En virksomhed kan gennemgå mange forskellige statusskift (fx fra normal til under tvangsopløsning, til under konkurs, til normal, til under frivillig likvidation osv.) alt efter den situation, som virksomheden befinder sig i. Indtastningen af disse statusskift foretages til dels manuelt af sagsbehandlere i Erhvervsstyrelsen, og der kan derfor opstå fejlindtastninger i systemet, der gør, at en virksomhed fx er opløst ved konkurs for derefter at være under konkurs, hvilket ikke er en reel mulighed. Der er derfor i denne analyse lavet en vurdering af de enkelte virksomheders statusskift i forhold til deres status i CVR den 31. december 2017. Hvis en virksomhed har en ophørt status efterfulgt af en status under ophør, da er denne efterfølgende observation slettet manuelt.

I analysen er der primært fokuseret på aktiv/normal status, under tvangsopløsning, ophørt ved tvangsopløsning (hvilket også kaldes formløs opløsning), opløst efter konkurs, ophørt ved betalingserklæring og opløst efter frivillig likvidation. Andre ophørsformer som fx spaltning, fusion mv. er grupperet som "Andet".

Under behandling

En stor del af de virksomheder der er oversendt til tvangsopløsning i skifteretterne som følge af manglende regelefterlevelse, er stadig ubehandlede den 31. december 2017. De kan fx være under konkurs, under tvangsopløsning eller under frivillig likvidation mv. Det er ikke muligt at vurdere sagernes endelige udfald. Derfor grupperes alle virksomheder, der er oversendt til tvangsopløsning og som stadig er under ophør som "under behandling" og indgår ikke direkte i tallene om fx antal konkurser eller tvangsopløsninger som følge af manglende regelefterlevelse.

1.4 Analysens opbygning

Analysen er bygget op omkring iværksætterselskabers udvikling og de selskabsretlige krav, der stilles til dem og afslutningsvist analyseres udviklingen i deres opløsning og restancer. Hvor det er relevant, bliver iværksætterselskaberne sammenlignet med andre virksomhedsformer.

I kapitel 2 gives der en kort introduktion til virksomhedsformen og redegøres for, hvordan den adskiller sig fra andre virksomhedsformer samt hvordan den komplementerer eksisterende virksomhedsformer.

I kapitel 3 undersøges, hvor mange iværksætterselskaber sammenlignet med andre relevante virksomhedsformer, der er stiftet i perioden 2014-17. Derudover ses på karakteristika for iværksætterselskaberne, herunder inden for hvilke brancher og hvilke geografiske områder de er blevet stiftet. Til sidst undersøges, hvor stor en andel af selskaberne, der stadig er aktive.

I kapitel 4 undersøges, hvor meget iværksætterselskaberne bidrager med til samfundsøkonomien gennem omsætning, beskæftigelse og eksport sammenlignet med andre relevante virksomhedsformer.

I kapitel 5 belyses, hvordan iværksætterselskabernes selskabskapital har udviklet sig. Derudover undersøges, hvor stor en andel af iværksætterselskaberne der er blevet omregistreret til et anpartsselskab. Endelig undersøges, hvor stor en andel af iværksætterselskaberne, der har en selskabskapital og reserve til opbygning af en selskabskapital på minimum 50.000 kr., og derfor har mulighed for at omregistrere sig.

I kapitel 6 beskrives nogle af de selskabsretlige krav, der stilles til iværksætterselskaber og andre selskaber, og i hvor høj grad disse bliver efterlevet.

I kapitel 7 undersøges, hvor stor en andel af selskaberne der er blevet tvangsopløst pga. manglende regelefterlevelse. Derudover opgøres estimer af Erhvervsstyrelsens, Skatteforvaltningens og skifteretternes omkostninger forbundet med behandling af tvangsopløsningssager.

I kapitel 8 gennemgås virksomhedernes, herunder iværksætterselskabernes, skatte- og afgiftsrestancer. Kapitel 8 er udarbejdet med bidrag fra Skatteministeriet.

2 Virksomhedsformen "iværksætterselskaber"

Siden 1. januar 2014 har det været muligt at stifte iværksætterselskaber. Formålet med introduktionen af iværksætterselskabet var at skabe gunstigere vilkår for iværksættere i Danmark inden for selskabslovens rammer og samtidig sikre gennemsigtighed om disse selskabers ejer-, ledelses- og regnskabsforhold. Introduktionen af iværksætterselskabet skete med inspiration fra andre lande, herunder England, som tidligere har indført en tilsvarende virksomhedsform.

Da iværksætterselskaber blev indført, lukkede man samtidig muligheden for at stifte S.M.B.A.'er, som er selskaber med begrænset ansvar registreret i henhold til lov om visse erhvervsdrivende virksomheder. Erhvervsstyrelsen havde evalueret anvendelsen af S.M.B.A.'er, og havde i den forbindelse konstateret, at overlevelsesheden for S.M.B.A.'er var væsentligt lavere end for anpartsselskaber. Der var desuden en udtalt bekymring for, at manglende gennemsigtighed i S.M.B.A.'erne medførte en risiko for svindel.

Iværksætterselskabet er en særlig type anpartsselskab, der som udgangspunkt er underlagt de samme regler som anpartsselskaber. De særlige regler om iværksætterselskaber findes i selskabsloven kapital 20 a⁴. En af disse særlige regler er, at selskabet kan stiftes med en kapital på ned til 1 kr. Derudover skal selskabet årligt henlægge mindst 25 pct. af selskabets overskud til en bunden reserve til opbygning af selskabets kapitalgrundlag, indtil denne reserve sammen med selskabskapitalen samlet udgør mindst 50.000 kr. Iværksætterselskabet er som andre kapitalsselskaber forpligtet til at sikre tilstrækkelig likviditet til at opfylde iværksætterselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser.

Det er ikke muligt at udlodde udbytte, herunder ekstraordinært udbytte, før reserven til opbygning af selskabet kapitalgrundlag sammen med selskabskapitalen udgør mindst 50.000 kr. Når kapitalgrundlaget når 50.000 kr. får virksomheden mulighed for at omregistrere sig til et anpartsselskab. Beslutning om omregistrering af et iværksætterselskab til et almindeligt anpartsselskab skal anmeldes til Erhvervsstyrelsen, og der skal vedhæftes generalforsamlingsreferat og de tilrettede vedtægter. Derudover skal der udformes en vurderingsmandserklæring, hvilket vil sige at en godkendt revisor udfærdiger en erklæring om, at kapitalen er til stede i selskabet.

Iværksætterselskabet kan være et alternativ til at stifte et traditionelt anpartsselskab, og særligt i de tilfælde, hvor der ikke i opstartsfasen er behov for et større kapitalgrundlag eller hvor der løbende opbygges kapital.

Iværksætterselskabet kan ligeledes være et alternativ til at oprette en enkeltmandsvirksomhed. Den væsentligste forskel består i, at man i iværksætterselskabet har begrænset hæftelse, hvilket vil sige, at kapitalejerne kun hæfter for den kapital, der er indskudt i selskabet, men ikke hæfter personligt. Derudover er der en forskel i form af en højere grad af transparens, da iværksætterselskaber er underlagt selskabslovgivningen, og at der i en enkeltmandsvirksomhed alene kan være én deltager.

Iværksætterselskabet kan i nogle tilfælde være et alternativ til at oprette et interessentskab. Et interessentskab minder på mange måder om en enkeltmandsvirksomhed, hvor der hæftes personligt for gælden. Den primære forskel mellem et interessentskab og en enkeltmandsvirksomhed er, at der skal være flere end én deltager i et interessentskab. I iværksætterselskabet er der ikke begrænsninger i forhold til antallet af selskabsdeltagere.

⁴ Selskabsloven kapitel 20a: <https://www.retsinformation.dk/FORMS/r0710.aspx?id=174205#idf6894713-fcad-44af-b3c4-24a20d153825>

3 Iværksætterselskaber og deres karakteristika

Iværksætterselskabet er blevet en hyppigt anvendt virksomhedsform, og der er i perioden 1. januar 2014 til 31. december 2017 stiftet 41.877 iværksætterselskaber, hvilket svarer til 15 pct. af nye stiftelser i perioden⁵, se tabel 3.1. Enkeltmandsvirksomheder og anpartsselskaber udgør flest nye stiftelser, mens iværksætterselskaber med 15 pct. af nye stiftelser er den tredje mest hyppigt stiftede virksomhedsform.

Tabel 3.1 Stiftelser fordelt på virksomhedsformer, 2014-2017

Virksomhedsform	Totale antal stiftelser	Fordeling af stiftelser (pct.)
Enkeltmandsvirksomhed	120.466	43 pct.
Anpartsselskab	79.666	29 pct.
Iværksætterselskab	41.877	15 pct.
Personligt ejet mindre virksomhed	21.497	8 pct.
Interessentskab	9.214	3 pct.
Aktieselskab	4.288	2 pct.
Kommanditselskab	1.117	0 pct.
Total	278.125	100 pct.
Øvrige virksomhedsformer	42.552	

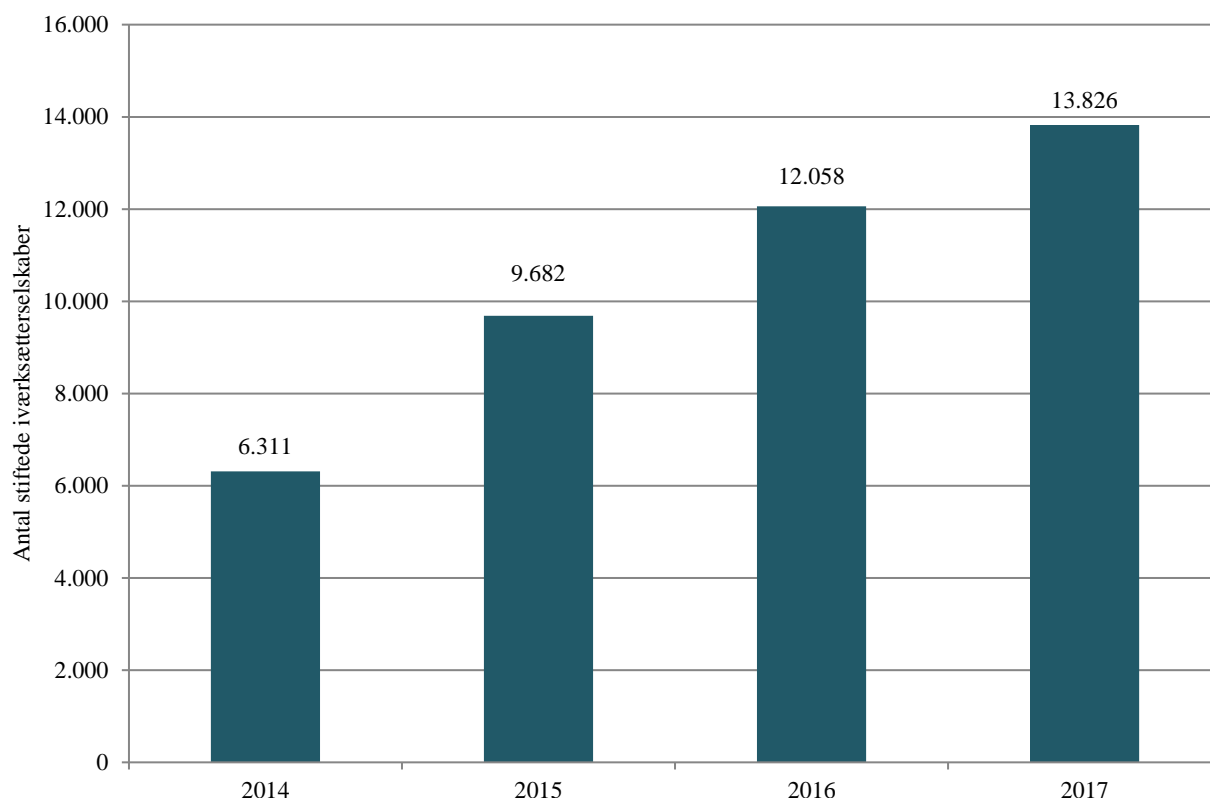
Anm.: Øvrige virksomhedsformer dækker over dødsbo, menighedsråd, offentlige myndigheder, fonde, foreninger mv., som ikke er vurderet som et relevant sammenligningsgrundlag for iværksætterselskaber.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018)

Nedenstående figur viser, hvor mange iværksætterselskaber, der er stiftet for hvert år i perioden 2014-2017. Det fremgår af figuren, at der i 2014 blev stiftet 6.311 iværksætterselskaber, mens der i 2017 blev stiftet 13.826 iværksætterselskaber. Det svarer til en procentvis stigning på knap 120 pct., se figur 3.1. Samtidig synes den indledende stærke vækst at være aftagende, og den procentvise vækst fra 2016 til 2017 har været mere moderat. Etablering af virksomhed er meget konjunkturfølsomt, men udviklingen, som er illustreret i figuren, kunne indikere, at iværksætterselskaber bevæger sig mod et ”naturlige leje” i forhold til etablering af alternative virksomhedsformer.

⁵ I denne opgørelse er relevante virksomhedsformer for analysen defineret som enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, anpartsselskaber, aktieselskaber og iværksætterselskaber. Virksomhedsformer som dødsbo, offentlige myndigheder, fonde og foreninger mv. er ikke inkluderet.

Figur 3.1 Antal stiftede iværksætterselskaber, 2014-2017

Kilde: CVR (den 1. januar 2018)

3.1 Udvikling i andre relevante virksomhedsformer

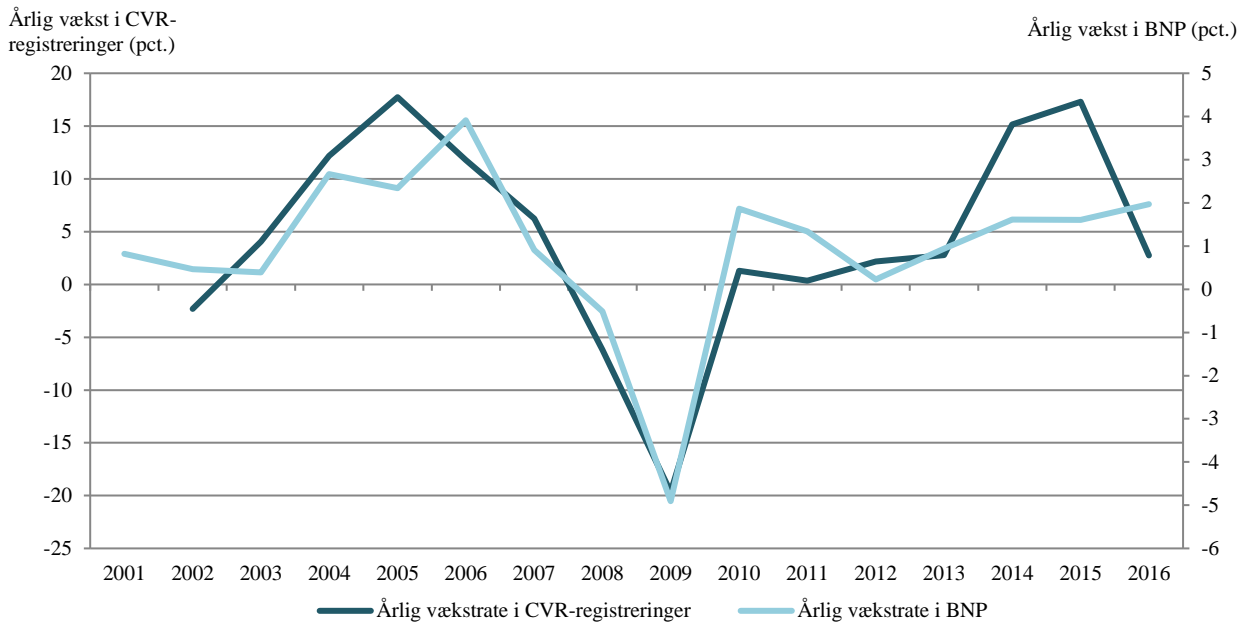
Udviklingen i antallet af virksomhedsstiftelser følger til dels konjunkturudviklingen i den danske økonomi. Dette betyder, at der er flere stiftelser i højkonjunkturperioder, mens der ses et fald i antallet af stiftelser, når økonomien er i lavkonjunktur. Dette udviklingsmønster fremgår af figur 3.2. Dog skal det bemærkes, at der er større udsving i stiftelser end i BNP, men det overordnede udviklingsmønster er det samme.

Der var ved introduktionen af iværksætterselskaberne i 2014 en forventning om, at den nye virksomhedsform i et vist omfang ville erstatte en del af opstarterne af enkeltmandsvirksomheder, da der i iværksætterselskaber ikke er krav om personlig hæftelse (som der er i enkeltmandsvirksomheder). Der var ligeledes en formodning om, at de der tidligere ville have stiftet et S.M.B.A., i stedet ville stifte iværksætterselskaber, da man samtidig med indførelsen af iværksætterselskaber afskaffede muligheden for at stifte nye S.M.B.A.'er.

Det fremgår også af figur 3.2, at der er en klar forøgelse af nye stiftelser fra 2013-2016 svarende til knap 40 pct. Der ses ikke en tilsvarende udvikling i BNP i samme periode. Forklaringen skal formentlig findes i introduktionen af iværksætterselskaber og personligt ejede mindre virksomheder⁶ i 2014.

⁶ En personligt ejet mindre virksomhed er en virksomhed, der stiftet af en person, hvor den årlige omsætning er under 50.000 kr. og der ikke er import og eksport uden for EU. Derudover er der ikke ansatte i virksomheden og der er ingen momspligt i virksomheden.

Figur 3.2 Årlig vækstrate i BNP og CVR-registreringer, 2001-2016

Anm.: Bemærk venstre akse viser årlig vækst i CVR-registreringer, og højre akse viser årlig vækst i BNP. Vækst i CVR-registreringer er beregnet som en årlig vækstrate af stiftelser af iværksætterselskaber, anpartsselskaber, aktieselskaber, enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber og kommanditselskaber. Bruttonationalproduktet (BNP) er opgjort i 2010-priser i kædede værdier.
Kilde: CVR (den 1. januar 2018) og Danmarks Statistik (Forsyningsbalance)

Tallene indikerer, at introduktionen af iværksætterselskaber i 2014 ikke i høj grad har influeret volumen af registreringer af enkeltmandsvirksomheder, om end der dog i perioden har været en svagt nedadgående udvikling såvel som for interessentskaber, se figur 3.3.

Antallet og sammensætningen af stiftere af iværksætterselskaber kan ligeledes indikere, hvilken virksomhedsform de eventuelt ellers ville have valgt. Et iværksætterselskab kan have én eller flere stiftere, som kan være fysiske personer eller virksomheder. For andre virksomhedsformer, er der krav til antallet af deltagere, fx kan der kun være én i enkeltmandsvirksomheder, mens der er krav om mindst to deltagere i interessentskaber og S.M.B.A.'er. Ligeledes kan der være andre krav til deltagerne, fx kan deltageren i en enkeltmandsvirksomhed kun være en fysisk person.

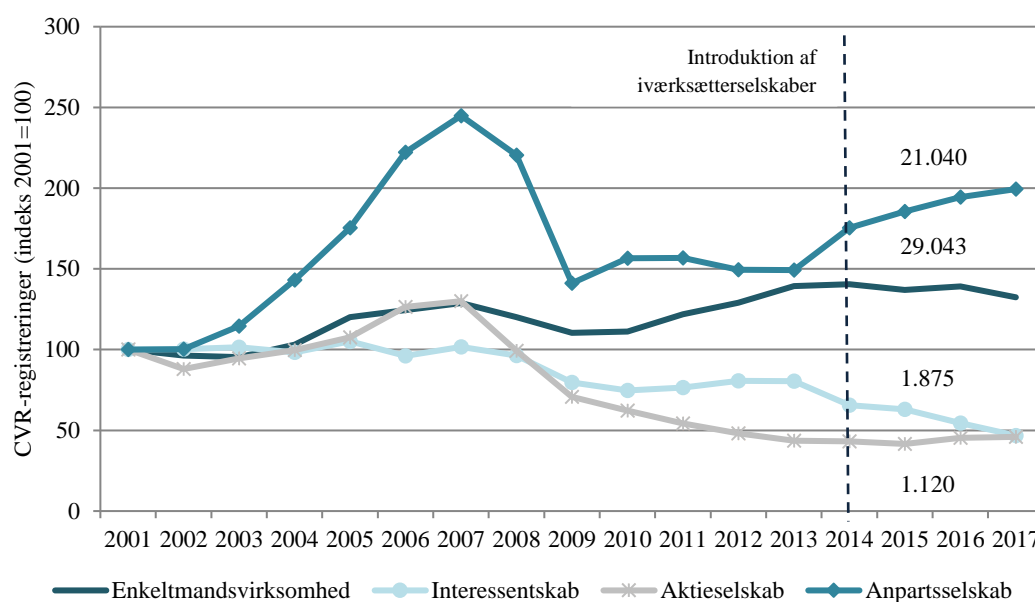
Omkring 80 pct. af iværksætterselskaberne har kun én stifter, omkring 16 pct. har to stiftere, mens knap 5 pct. har tre eller flere stiftere. Ud af de 80 pct. af iværksætterselskaber, som alene har én stifter, er 83 pct. stiftet af en fysisk person mens 16 pct. er stiftet af en virksomhed.

Når sammensætningen og antallet af stiftere af iværksætterselskaber sammenholdes med udviklingen i antallet af andre virksomhedsformer, ses der ikke at være en sammenhæng mellem de virksomhedsformer, der oplever en nedadgående udvikling i perioden. I interessentskaber skal der mindst være to deltagere, hvorimod langt størstedelen af iværksætterselskaber stiftes af én person.

Samlet set synes introduktionen af iværksætterselskaber i 2014 at have ført til nye virksomhedsregistreringer uden et tilsvarende fald i registreringer af andre virksomhedsformer (på nær S.M.B.A.'erne som det fra 2014 ikke længere var muligt at stifte), hvorved iværksætterselskaberne formodes at have suppleret de eksisterende virksomhedsformer uden direkte at have udkonkurreret eller erstattet dem.

Selvom der er indikationer på, at introduktionen af iværksætterselskaber har tiltrukket nye iværksættere, er det ikke muligt at konkludere, at disse virksomheder ikke ville være stiftet selvom virksomhedsformen ikke var blevet introduceret. Dele af iværksætterselskaberne ville med en vis sandsynlighed være blevet stiftet som enkeltmandsvirksomheder eller anpartsselskaber i stedet for.

Figur 3.3 Vækst i stiftelser fordelt på virksomhedsformer, 2001-2017

Anm.: Væksten er beregnet som et indeks i forhold til antal stiftelser i 2001 (2001=100)
 Kilde: CVR (1. januar 2018)

3.2 Karakteristik af iværksætterselskaberne

I dette afsnit undersøges det, om der er branchemæssige forskelle mellem iværksætterselskaberne og andre relevante virksomhedsformer, samt hvor i landet iværksætterselskaberne bliver stiftet.

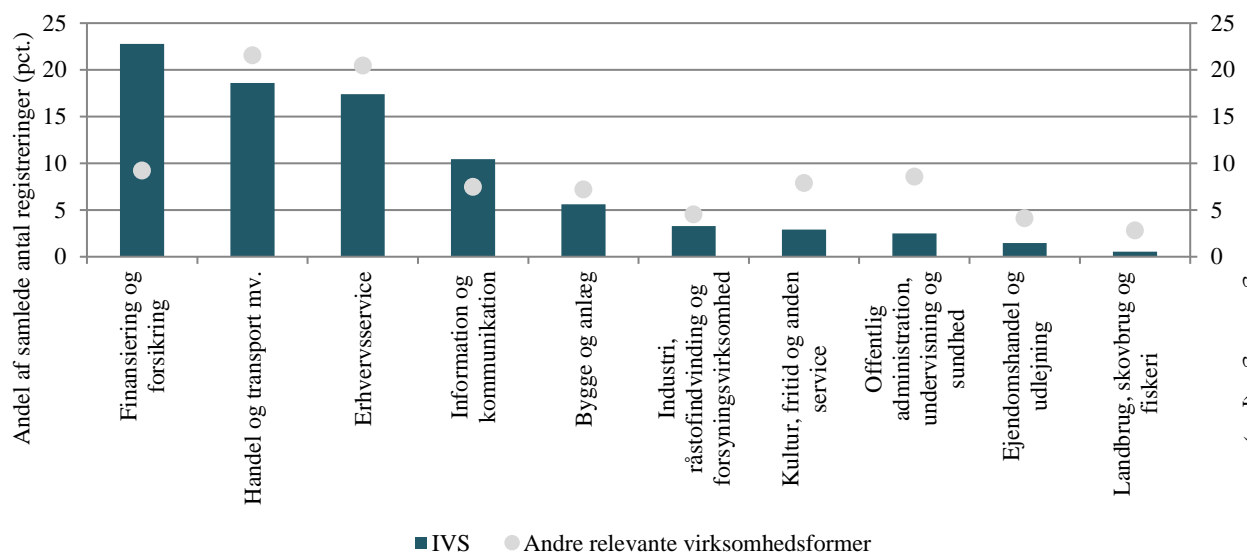
Branchefordeling

Nedenstående figurer viser, hvordan iværksætterselskaberne fordeler sig på brancher⁷. Dette er sammenholdt med andre relevante virksomhedsformer for at undersøge, om iværksætterselskaberne er ekstraordinært repræsenterede i visse brancher i forhold til andre virksomhedsformer.

⁷ Virksomheder med uoplyst branchekode er ikke inkluderet i opgørelsen. For iværksætterselskaber udgør de 15 pct. af det samlede antal stiftelser, mens for de andre relevante virksomhedsformer udgjorde 6 pct. Fra 2017 er det ikke længere muligt at registrere uden at oplyse en branchekode.

Nedenstående figur viser, at knap 60 pct. af iværksætterselskaberne bliver stiftet inden for tre branchekoder: Finansiering og forsikring, Handel og transport samt Erhvervsservice. Det er især indenfor branchen Finansiering og forsikring, hvor iværksætterselskaberne skiller sig markant ud, se figur 3.4. 23 pct. af iværksætterselskaberne er registreret inden for Finansiering og forsikring, mens det kun er 9 pct. for de andre relevante virksomhedsformer⁸. Det skyldes, at iværksætterselskaber er blevet en populær virksomhedsform ved stiftelse af holdingselskaber⁹.

Figur 3.4 Stiftelser fordelt på brancher, 2014-2017

Anm.: Andelen er beregnet på tværs af alle stiftelser inden for hver virksomhedsform. Figuren indeholder ikke virksomheder med branchekoden: Uoplyst. Andre relevante virksomhedsformer dækker over enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, aktieselskaber og anpartsselskaber.
Kilde: CVR (den 1. januar 2018).

Holdingselskaber

Et holdingselskab er et selskab, som sædvanligvis ikke selv producerer noget, men som ejer kapitalandele i et eller flere andre selskaber kaldet driftsselskaber¹⁰. Holdingselskaber kan være en forretnings- og skattemæssig fordelagtig måde at organisere sig selskabsretligt på - både for nystiftede og for velkonsoliderede virksomheder. Af de anpartsselskaber, der er stiftet i perioden 2014-2017 er godt 2.600 stiftet af et holding-iværksætterselskab.

21 pct. af alle stiftede iværksætterselskaber i perioden 2014-2017 er registreret med branchekoden holdingselskab, hvilket svarer til 90 pct. af iværksætterselskaberne stiftet indenfor branchen Finansiering og forsikring, se tabel 3.2. For andre relevante virksomhedsformer er det 8 pct. af alle stiftelser i perioden 2014-

⁸ Andre relevante virksomhedsformer dækker over enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, aktieselskaber og anpartsselskaber.

⁹ Enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber og kommanditselskaber kan ikke anvendes som holdingselskaber på samme måde som et kapital selskab kan.

¹⁰ Holdingselskaber dækker over finansielle og ikke finansielle holdingselskaber med branchekoderne 64.20.10 og 64.20.20.

2017¹¹. Det er ganske udbredt blandt iværksættere og andre virksomhedsejere, der driver et selskab, at de vælger en koncernopbygning, hvor det driftsaktive selskab ejes gennem et holdingselskab, da der kan være forretnings- og skattemæssige fordele ved at organisere sig på den måde - både for nystiftede og for velkonsoliderede virksomheder. Det kan fx være i forbindelse med salg af virksomheden, hvor man med en holdingstruktur bl.a. kan frasælge et underliggende driftsselskab uden skattemæssige konsekvenser for ejerne af holdingselskabet.

Tabel 3.2 Stiftelser fratrukket holdingselskaber fordelt på virksomhedsformer, 2014-2017

Virksomhedsform	Totale antal stiftelser uden holdingselskaber	Fordeling af stiftelser uden holdingselskaber i mellem virksomhedsformer (pct.)	Andel af holdingselskaber i en given virksomhedsform (pct.)
Enkeltmandsvirksomhed	120.446	48 pct.	0 pct.
Anpartsselskab	61.748	25 pct.	22 pct.
Iværksætterselskab	33.281	13 pct.	21 pct.
Personligt ejede mindre virksomhed	21.497	9 pct.	0 pct.
Interessentskab	9.213	4 pct.	0,01 pct.
Aktieselskab	3.914	2 pct.	9 pct.
Kommanditselskab	960	0 pct.	14 pct.
S.M.B.A.		0 pct.	0 pct.
Total	251.079	100 pct.	8,4 pct.
Øvrige virksomhedsformer	42.537		0,04 pct.

Anm.: Holdingselskaber er virksomheder, der er registreret med branchekoderne 64.20.10 og 64.20.20. Øvrige virksomhedsformer dækker over dødsbo, menighedsråd, offentlige myndigheder, fonde, foreninger mv., som ikke er vurderet som et relevant sammenligningsgrundlag for iværksætterselskaber. Andel af holdingselskaber ud af den fulde population er beregnet som andelen af samlede stiftelser indenfor en virksomhedsform, der er holdingselskaber og derfor fratrækkes af udvalgte analyser.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018).

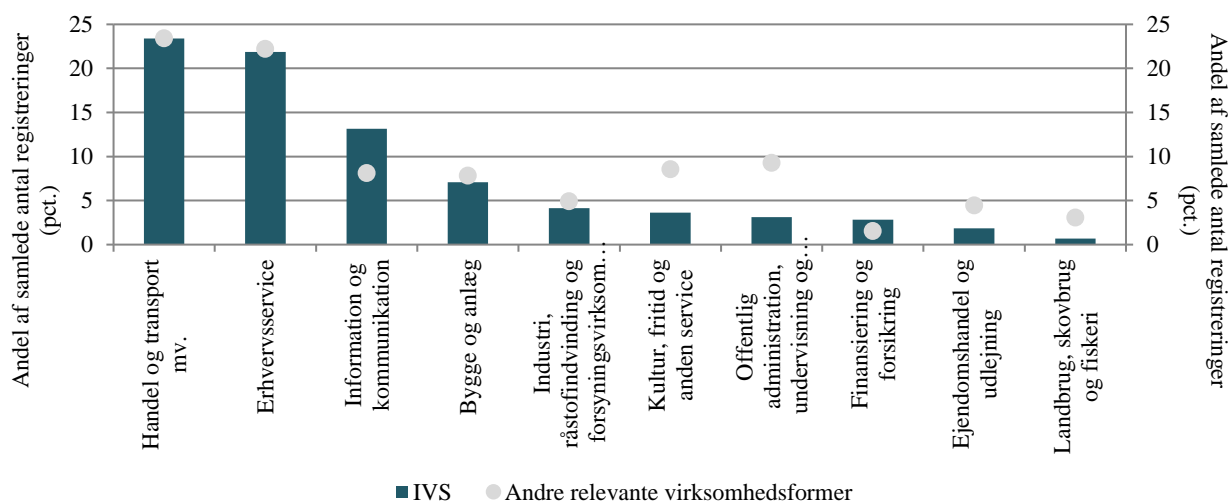
Branchefordeling uden holdingselskaber

Der er ikke en forventning om, at der er en reel erhvervsaktivitet i holdingselskaber, da de typisk ikke selv producerer noget, men fungerer som ejere af driftsselskaber. Derfor fratrækkes de i analyser om erhvervsaktivitet.

Når holdingselskaberne fratrækkes populationen af stiftede iværksætterselskaber i perioden 2014 til 2017 (holdingselskaber er også fratrukket øvrige virksomhedsformer), er der stiftet 33.281 iværksætterselskaber i perioden. I nedenstående figur 3.5 ses, hvordan iværksætterselskaberne fordeler sig på brancher, når holdingselskaberne er fratrukket. Det fremgår af figuren, at der ikke er markante forskelle mellem iværksætterselskaber og andre relevante virksomhedsformer. Det er kun i forhold til branchen Information og kommunikation, hvor en højere andel af iværksætterselskaber er stiftet inden for denne branche, men en lavere andel er stiftet indenfor brancherne Kultur, fritid og anden service samt offentlig administration, undervisning og sundhed.

¹¹ Enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber og kommanditselskaber kan ikke anvendes som holdingselskaber på samme måde som et kapitalsselskab kan.

Figur 3.5 Stiftelser fordelt på brancher (uden holdingselskaber), 2014-2017

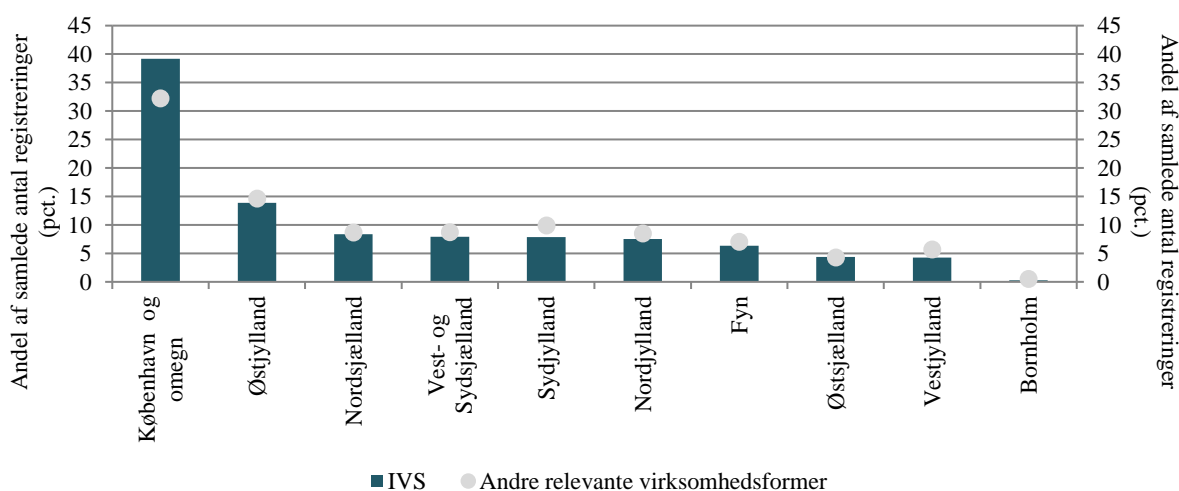
Anm.: Andelen er beregnet på tværs af alle stiftelser inden for hver virksomhedsform. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Figuren indeholder ikke virksomheder med branchekoden: Uoplyst. Andre relevante virksomhedsformer dækker over enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, aktieselskaber og anpartsselskaber.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018).

Geografisk fordeling

Nedenstående figur viser, hvor i Danmark iværksætterselskaberne er stiftet i perioden 2014 til 2017. Knap 40 pct. af iværksætterselskaberne er stiftet i København og omegn, hvilket er en lidt højere andel i forhold til andre relevante virksomhedsformer, hvor 32 pct. er stiftet i København og omegn. Ud over at iværksætterselskaberne er stærkest repræsenteret i København og omegn, fordeler iværksætterselskaberne sig bredt over hele landet ligesom de andre relevante virksomhedsformer, se figur 3.6.

Figur 3.6 Stiftelser fordelt på landsdele, 2014-2017

Anm.: Andelen er beregnet på tværs af alle stiftelser inden for hver virksomhedsform. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Andre relevante virksomhedsformer dækker over enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, aktieselskaber og anpartsselskaber.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018)

3.3 Iværksætterselskabernes overlevelsrate

Det kan være udfordrende at drive virksomhed, og generelt er det lidt under halvdelen af alle virksomheder, der overlever efter fem år. Danmark afviger dog fra mange lande (og OECD gennemsnittet) ved at have en relativ høj opstartsrate og samtidig lav overlevelse de første år af virksomhedernes liv¹². Det kan indikere, at de danske rammevilkår for nye virksomheder både er velfungerende og dynamiske.

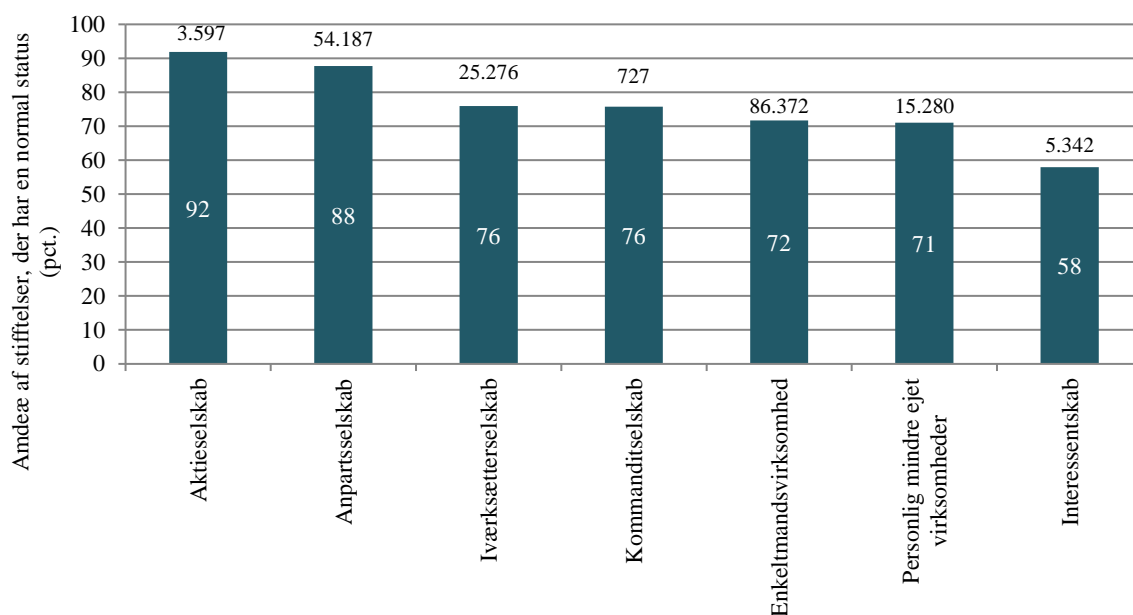
En høj etableringsrate afspejler, at det er nemt at starte virksomhed, og indikerer endvidere, at mange anser iværksætteri som en attraktiv levevej. Mange virksomheder afvikles hurtigt igen, hvis de ikke formår at klare sig på gældende konkurrencevilkår.

Nedenfor undersøges det, hvor mange og hvilke af de nystiftede iværksætterselskaber, der havde en ”normal” status den 31. december 2017 – det vil sige, at virksomhederne har ”overlevet”. Dette sammenholdes med andre virksomhedsformer med henblik på at undersøge om en højere eller lavere andel af iværksætterselskaberne har status ”normal”. At en virksomhed har status ”normal” betyder, at virksomheden ikke er sendt til fx tvangsopløsning, er under likvidation, er ophørt eller lignende. Det er dog ikke ensbetydende med, at der er en reel aktivitet eller økonomisk drift i virksomheden. Dette sammenholdes med andre virksomhedsformer, for at undersøge om en højere eller lavere andel af iværksætterselskaberne har status ”normal”.

Nedenstående figur viser andelen af nystiftede virksomheder, der har en ”normal” status den 31. december 2017. Ud af de 33.281 iværksætterselskaber (uden holdingselskaber), der er stiftet siden 2014, er 25.276 ”normale”, hvilket svarer til 76 pct. af selskaberne, se figur 3.7. Det ligger under niveauet for aktie- og anpartsselskaber stiftet i samme periode, det er på niveau med kommanditselskaber og højere end enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder og interessentskaber.

¹² Opstartsfrekvensen i 2014 er i Danmark 11,1 pct. og OECD-gennemsnittet er 10,2 pct. (opstartsrate er defineret som antal nye virksomheder i procent af alle aktive virksomheder i et givent år). Overlevelsrate efter 1 år i 2014 er i Danmark 75 pct. og OECD-gennemsnittet er 82,3 pct. og efter 5 år er den i Danmark 45,7 pct. og OECD-gennemsnittet er 44,3 pct. Se Regeringens ”Redegørelsen om vækst og konkurrenceevne 2017”

Figur 3.7 Andel af "normale" virksomheder, der er stiftet i 2014-2017

Anm.: Andelen er beregnet som andelen af aktive virksomheder i forhold til samlede stiftelser inden for hver virksomhedsform. Der er ikke korrigeret for startåret. Dvs. at det i høj grad er virksomheder, der er stiftet i starten af perioden 2014-2017, som er ophørt. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Status "normal" angiver, at virksomheden ikke er under ophør eller er ophørt, men stadig i et eller andet omfang aktiv.

Kilde: CVR (d. 1. januar 2018)

Overlevelse i én årgang af virksomheder stiftet i 2014

En virksomheds overlevelse i de første år afhænger i væsentlig grad af stifteren og ledelsens professionalisme¹³ – fx i evnen til at tiltrække nok startkapital. En mulig indikator på en virksomheds professionalisme er derfor virksomhedens evne til at overleve de første år efter stiftelsen. Nedenstående tabel viser udviklingen i overlevelseshraten fra år til år i perioden 2014 til 2017 for iværksætterselskaber, som er stiftet i 2014, sammenholdt med andre relevante virksomhedsformer, som tilsvarende er påbegyndt¹⁴ i 2014. Det fremgår af tabellen, at ud af de iværksætterselskaber der blev stiftet i 2014 (som ikke er holdingselskaber), har 94 pct. status "normal" efter de to første leveår, svarende til 3.578 iværksætterselskaber, 77 pct. efter det tredje leveår, mens 65 pct. har status "normal" i det fjerde leveår (2017), se figur tabel 3.3

Der er en stor spredning i overlevelseshraten blandt andre relevante virksomhedsformer. Andelen af iværksætterselskaber, der har status "normal", er på et højere niveau end enkeltmandsvirksomheder, men på et lavere niveau end anpartsselskaber. Dette indikerer, at ledelsen i iværksætterselskaberne generelt synes at være bedre rustet til at drive virksomhed end personer, der driver enkeltmandsvirksomheder. Dette er endvidere en indikation på, at iværksætterselskaberne er mindre professionelt drevet end anpartsselskaberne.

¹³ Se fx "Jagten på fremtidens nye vækstvirksomheder" af Michael S. Dahl, Pernille G. Jensen og Kristian Nielsen (2009); Jurist- og Økonomiforbundets Forlag

¹⁴ For enkeltmandsvirksomheder gælder det, hvis fx personen bag selskabet har lukket aktiviteten og efterfølgende påbegyndt en anden aktivitet i personligt regi, da får virksomheden det samme CVR-nummer. For selskaber oprettes et nyt CVR-nummer.

Tabel 3.3 Overlevelsesrate fordelt på virksomhedsformer og leveår, 2014-2017

Virksomhedsform	2. leveår	3. leveår	4. leveår
Aktieselskab	98 pct.	93 pct.	90 pct.
Anpartsselskab	96 pct.	89 pct.	83 pct.
Iværksætterselskab	94 pct.	77 pct.	65 pct.
Kommanditselskab	89 pct.	85 pct.	81 pct.
Personligt ejet mindre virksomhed	78 pct.	66 pct.	29 pct.
Enkeltmandsvirksomhed	73 pct.	62 pct.	56 pct.
Interessentskab	58 pct.	46 pct.	40 pct.
Andre relevante virksomhedsformer (total)	89 pct.	89 pct.	73 pct.
Øvrige virksomhedsformer	86 pct.	84 pct.	82 pct.

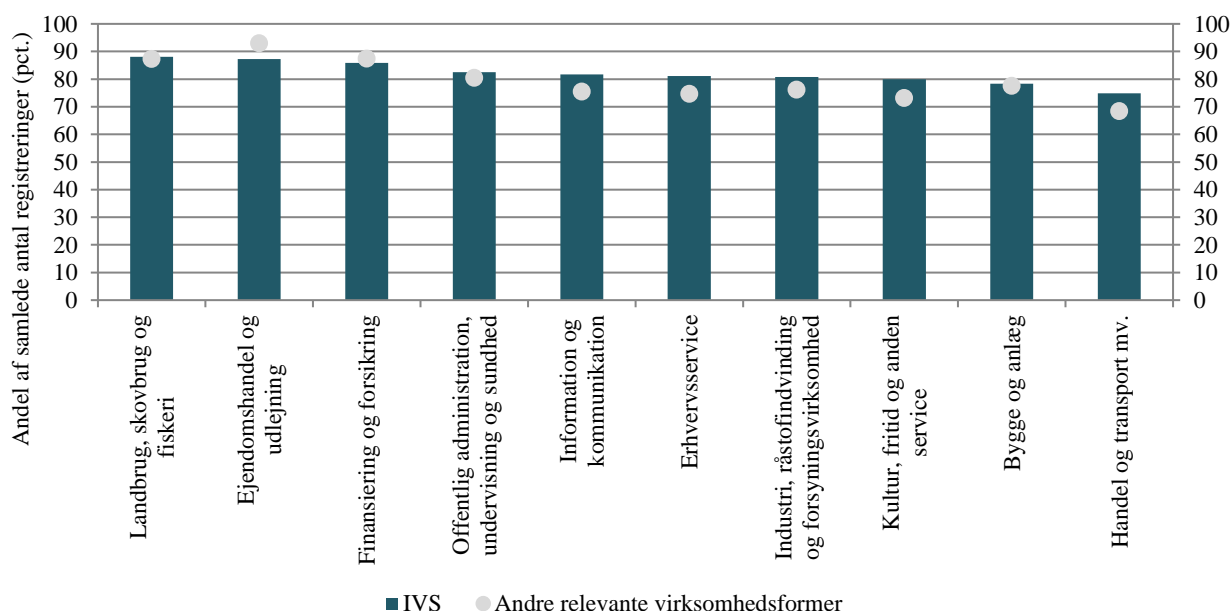
Anm.: Opgørelsen viser andelen af virksomheder, der er stiftet i 2014, der stadig er aktive i det 2. (2015), 3. (2016), og 4. (2017) leveår. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Andre relevante virksomhedsformer dækker over enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, aktieselskaber og anpartsselskaber. Øvrige virksomhedsformer dækker over dødsbo, menighedsråd, offentlige myndigheder, fonde, foreninger mv., som ikke er vurderet som et relevant sammenligningsgrundlag for iværksætterselskaber.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018)

Branchefordeling

Nedenstående figur viser andelen af iværksætterselskaber, der er stiftet i perioden 2014 til 2017 inden for en given branche, som stadig har en "normal" status den 31. december 2017. Der er ikke store udsving i de forskellige brancher. Det ses samtidig, at der ikke er store forskelle mellem iværksætterselskaber og andre relevante virksomhedsformer, se figur 3.8.

Figur 3.8 Andel aktive iværksætterselskaber fordelt på branchekoder, 2014-2017

Anm.: Andelen er beregnet som antallet af aktive virksomheder i en given branche i forhold til antallet af stiftede virksomheder i den givne branche. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Figuren indeholder ikke virksomheder med branchekoden: Uoplyst aktivitet. Andre relevante virksomhedsformer dækker over enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, aktieselskaber og anpartsselskaber.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018).

4 Erhvervsaktivitet

En stor del af virksomhederne har i CVR-registreret en ”normal” status, hvorved forstås, at virksomhederne i princippet er i økonomisk drift og ikke er under ophør eller er ophørt. Det betyder imidlertid ikke, at virksomhederne har en nævneværdig aktivitet eller økonomisk drift. Det kan fx dreje sig om holdingselskaber, hvor selve aktiviteten er i de underliggende virksomheder eller om virksomheder, hvor aktiviteten kan kategoriseres som værende af en hobbymæssig karakter.

Derfor udarbejder Danmarks Statistik statistikker, der kun indeholder virksomheder med reel erhvervsaktivitet, dvs. som mindst præsterer en arbejdsindsats svarende til 0,5 årsværk. De inaktive virksomheder (som ikke har erhvervsaktivitet svarende til 0,5 årsværk) udelades. Der har i de seneste år været mellem 600.000 og 700.000 virksomheder registreret i CVR, hvoraf Danmarks Statistik vurderer, at kun omkring 300.000 af disse, er reelt erhvervsaktive.¹⁵ Omkring halvdelen af nye iværksætterselskaber har heller ikke anmodet om registrering efter skatte- og afgiftslovgivningen, hvilket igen er tegn på mangel på reel erhvervsaktivitet.

Nedenfor undersøges det, hvor mange reelt erhvervsaktive iværksætterselskaber der er samt, hvor meget de bidrager til samfundet.

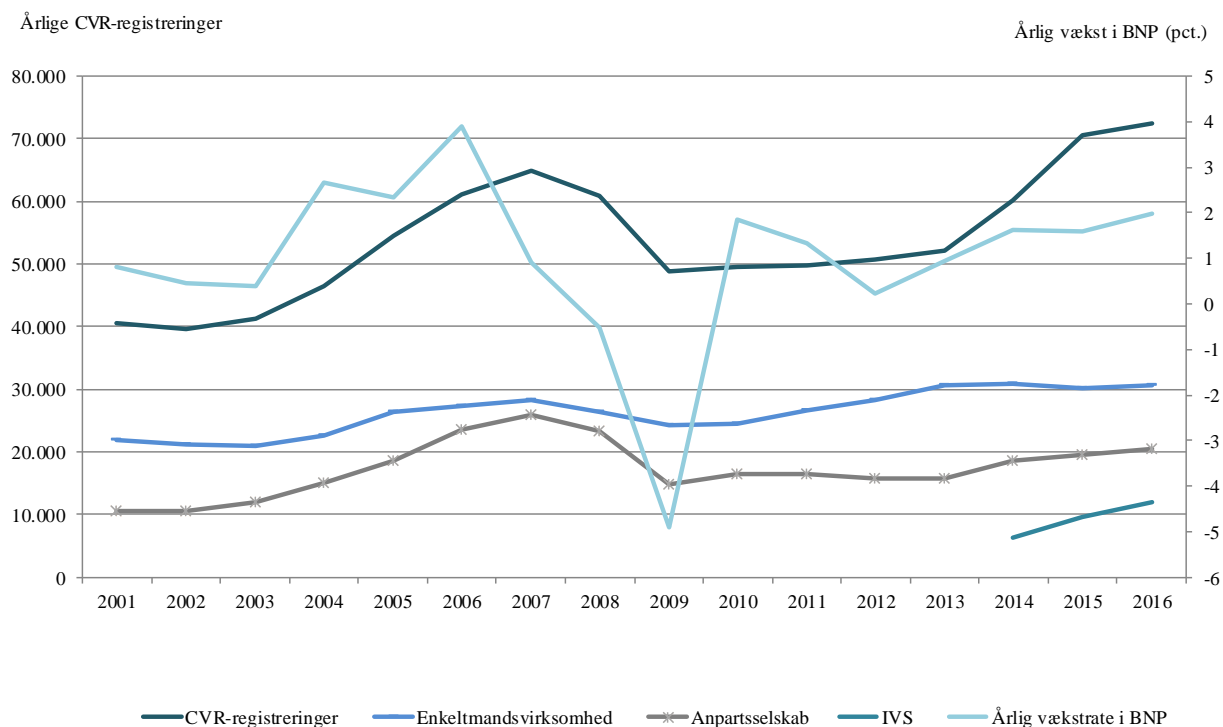
Der er indikationer på, at iværksætterselskabernes bidrag til samfundet er positivt, da de bidrager med omsætning, beskæftigelse og eksport. I 2016 bidrog iværksætterselskaber (fratrasket holdingselskaber), der var stiftet i 2014 til 2016, med en samlet omsætning på 5,2 mia. kr., beskæftigede knap 5.200 personer og eksporterede for 430 mio. kr.

Selvom der tilsyneladende er et positivt samfundsøkonomisk bidrag fra iværksætterselskaberne, er det ikke muligt endegyldigt at konkludere, at denne udvikling ikke havde fundet sted uden introduktionen af iværksætterselskaberne. Hvis iværksætterselskabsformen ikke var blevet introduceret, ville iværksætterne muligvis have valgt andre virksomhedsformer end iværksætterselskaberne, og de ville dermed have skabt det samme positive samfundsøkonomiske bidrag i enkeltmandsvirksomheder eller anpartsselskaber i stedet, jf. figur 4.1 nedenfor.

Udviklingen i antallet af virksomhedsstiftelser følger til dels konjunkturudviklingen i den danske økonomi. Det fremgår af figur 4.1, at væksten i BNP fra 2003 til 2007 følges af den tilnærmelsesvis samme vækst i antallet af nystiftelser af enkeltmandsvirksomheder og anpartsselskaber. Omvendt er der ikke den samme vækst i BNP og stiftelser af enkeltmandsvirksomheder og anpartsselskaber ved opsvinget i 2012 og frem. Derimod er der en stigning i antallet af nystiftelser af iværksætterselskaber i den periode. Dette forhold kan være en indikation på, at iværksætternes bidrag til samfundet muligvis alligevel ville være blevet skabt i enkeltmandsvirksomheder eller anpartsselskaber, såfremt iværksætterselskaber som selskabsform ikke var blevet introduceret.

¹⁵ Danmarks Statistik vurderer aktivitetsniveauet ud fra den præsterede arbejdsindsats, der skal være mindst 0,5 årsværk, hvilket er en afgrænsning, som de foretager ved at undersøge løntimer for ansatte lønmodtagere, baseret på eIndkomstRegistret, og/eller om virksomheden har haft en beregnet indtjening (beregnet ud fra omsætningen) af en vis størrelse (der varierer fra branche til branche).

Figur 4.1 Årlige CVR-registreringer fordelt på virksomhedsformer sammenholdt med udviklingen i BNP, 2001-2017

Anm.: Bemærk venstre akse viser det absolutte antal årlige CVR-registreringer, og højre akse viser årlig vækst i BNP. Årlige CVR-registreringer er beregnet som de sammenlagte stiftelser for iværksætterselskaber, anpartsselskaber, aktieselskaber, enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber og kommanditselskaber. Bruttonationalproduktet (BNP) er opgjort i 2010-priser i kædede værdier.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018) og Danmarks Statistik (Forsyningsbalance)

Det kan ofte tage flere år at realisere en virksomheds vækstpotentiale, og det må derfor antages, at iværksætterselskaberne med tiden vil have en endnu større positiv effekt på den danske økonomi. Nedenstående figur 4.2 viser, hvor stor en andel af de virksomheder, der er stiftet i hhv. 2014, 2015 og 2016, som Danmarks Statistik vurderer, har reel erhvervsaktivitet i et givent år.

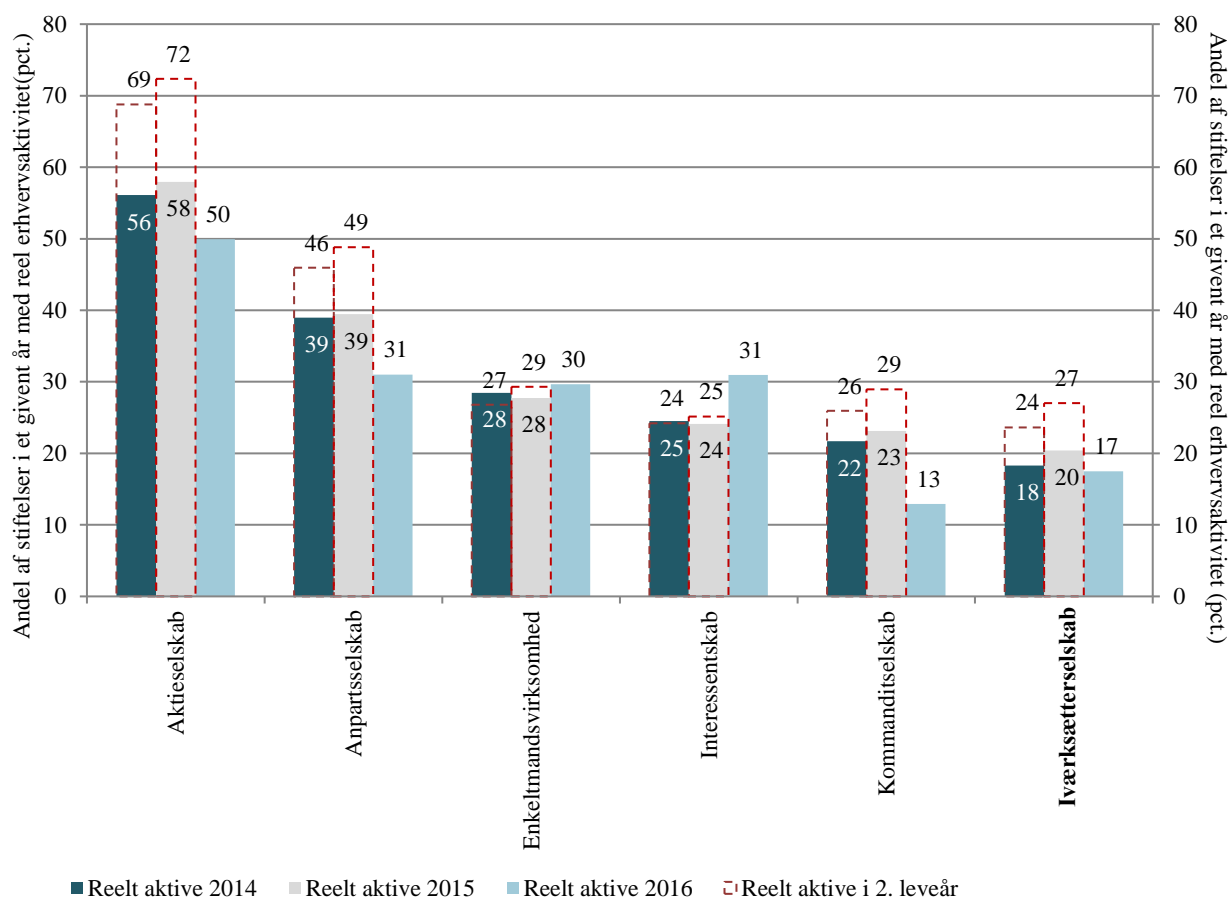
Det fremgår af figur 4.2, at 18 pct. af de iværksætterselskaber, der blev stiftet i 2014, havde en reel erhvervsaktivitet i deres første leveår (svarende til ca. 1.100 iværksætterselskaber). 20 pct. af iværksætterselskaberne, der blev stiftet i 2015 (svarende til ca. 1.600 iværksætterselskaber) og 17 pct. af iværksætterselskaberne, der blev stiftet i 2016 (svarende til ca. 2.100 iværksætterselskaber) havde en reel erhvervsaktivitet i deres første leveår, se figur 4.2. Til sammenligning er det 39 pct. af anpartsselskaberne og 28 pct. af enkeltmandsvirksomhederne, der blev stiftet i 2014 til 2016, der har en reel erhvervsaktivitet i det første leveår.

Det fremgår også af figur 4.2 (de røde stiplede linjer), at en større andel af iværksætterselskaberne har en reel erhvervsaktivitet i det andet leveår (svarende til minimum 0,5 årsværk). 24 pct. af iværksætterselskaberne, der

blev stiftet i 2014, har en reel erhvervsaktivitet i det andet leveår, hvilket er en stigning på 6 pct. point fra første til andet leveår. 27 pct. af iværksætterselskaberne, der blevet stiftet i 2015, har en reel erhvervsaktivitet i det andet leveår, hvilket er en stigning på 7 pct. point fra første til andet leveår.

Et tilsvarende billede ses for anpartsselskaber, hvor knap halvdelen af selskaberne har en reel erhvervsaktivitet i det andet leveår mod 39 pct. i første leveår, se figur 4.2. Et tilsvarende billede ses dog ikke for enkeltmandsvirksomheder, hvor der praktisk talt ikke er nogen forskel i aktivitetsniveauet mellem første og andet leveår for virksomhederne. I det andet leveår er andelen af iværksætterselskaber med reel erhvervsaktivitet næsten på niveau med enkeltmandsvirksomheder.

Figur 4.2 Andel af virksomheder med reel erhvervsaktivitet, som er stiftet i 2014-2016

Anm.: Andelen er beregnet som antallet af virksomheder med reel erhvervsaktivitet i et givent år i forhold til antallet af stiftede virksomheder i et givent år. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Opgørelsen indeholder virksomheder, der har haft løntimer svarende til min. 0,5 årsværk et givent år. Den stiplede søjle angiver andelen af virksomheder, der i det andet leveår har en reel erhvervsaktivitet. Fx hvor stor en andel af virksomheder, der er stiftet i år 2014, som har en reel erhvervsaktivitet i år 2015.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018), Danmarks Statistik (FIRM 2014-2015) og særkørsel fra Danmarks Statistisk (foreløbig FIRM 2016).

Den generelt lave erhvervsaktivitet i iværksætterselskaberne (især i første leveår) – i forhold til andre virksomhedsformer – kan muligvis tilskrives det lave kapitalkrav (i forhold til andre kapital-selskaber) samt adskillelsen fra stifters/ejers personlige økonomi (i forhold til interessentskaber og enkeltmandsvirksomheder). Det er således muligt at stifte et iværksætterselskab med blot 1 krone, og selskabet påvirker ikke direkte stifterens privatøkonomi, hvorfor incitamentsstrukturen til at udøve erhvervsaktivitet i selskabet afviger fra de

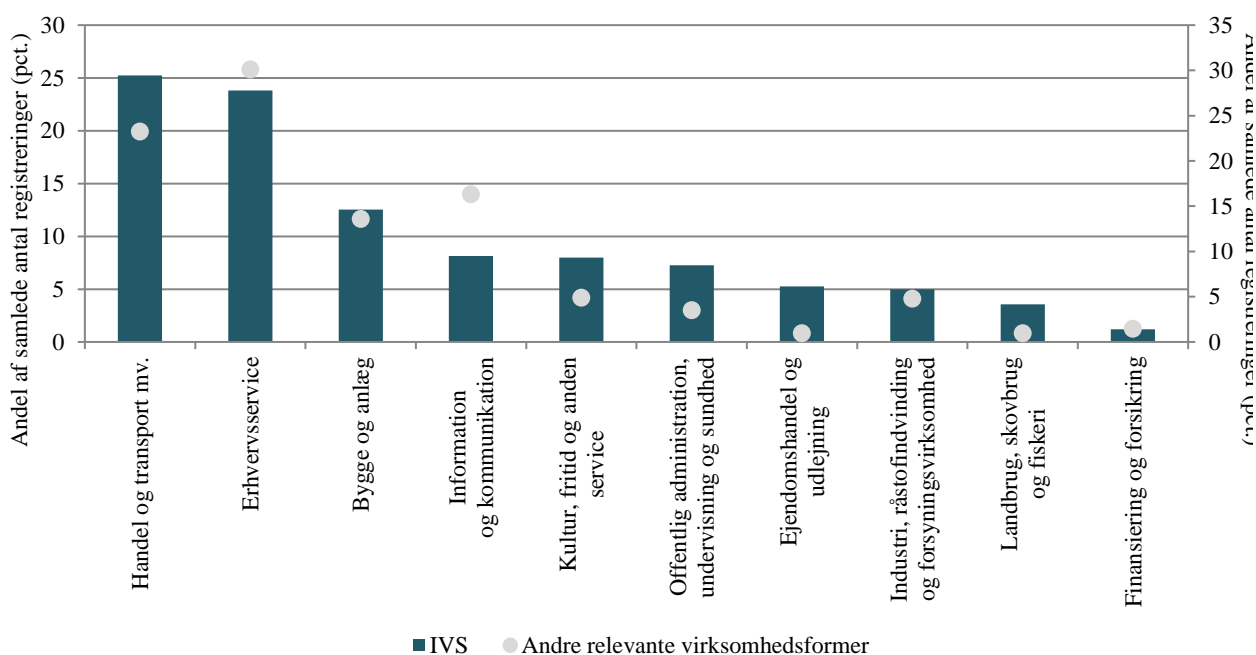
andre virksomhedsformer. Det lave kapitalkrav samt afkoblingen fra ejerens personlige økonomi gør iværksætterselskabet til en oplagt virksomhedsform til brug for den slags bibeskæftigelse, hvor selskabet udgør et supplement til en stifterens økonomiske hovedaktivitet som fx lønmodtager, studerende eller anden indtægtsdækket aktivitet.

Branchefordeling

Som det fremgår af figur 3.5 er knap 60 pct. af iværksætterselskaberne registreret inden for de tre brancher Handel og transport, Erhvervsservice og Information og kommunikation. Nedenstående figur viser fordelingen af reelt erhvervsaktive iværksætterselskaber fordelt på brancher. Det ses, at 25 pct. af de stiftede iværksætterselskaber, der har en reel erhvervsaktivitet er inden for Handels- og transportbranchen, 24 pct. er registreret indenfor Erhvervsservice og 8 pct. er indenfor Information- og kommunikationsbranchen, se figur 4.3.

Sammenlignes der med andre relevante virksomhedsformer, er der tegn på, at iværksætterselskaber, der stiftes inden for branchen Handel og transport i højere grad formår at skabe en reel erhvervsaktivitet i forhold til andre relevante virksomhedsformer, der er stiftet i samme branche, mens det modsatte gør sig gældende i branchen Information og kommunikation.

Figur 4.3 Andel af reelt erhvervsaktive iværksætterselskaber, der er stiftet i 2014-2016, fordelt på branchekoder

Anm.: Andelen er beregnet på tværs af alle stiftelser inden for hver virksomhedsform. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Opgørelsen indeholder virksomheder, der har haft løntimer svarende til min. 0,5 årsværk et givent år. Andre relevante virksomhedsformer dækker over enkeltmandsvirksomheder, personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber, aktieselskaber og anpartsselskaber.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018), Danmarks Statistik (FIRM 2014-2015) og særkørsel fra Danmarks Statistisk (foreløbig FIRM 2016).

4.1 Iværksætterselskabernes bidrag til økonomien

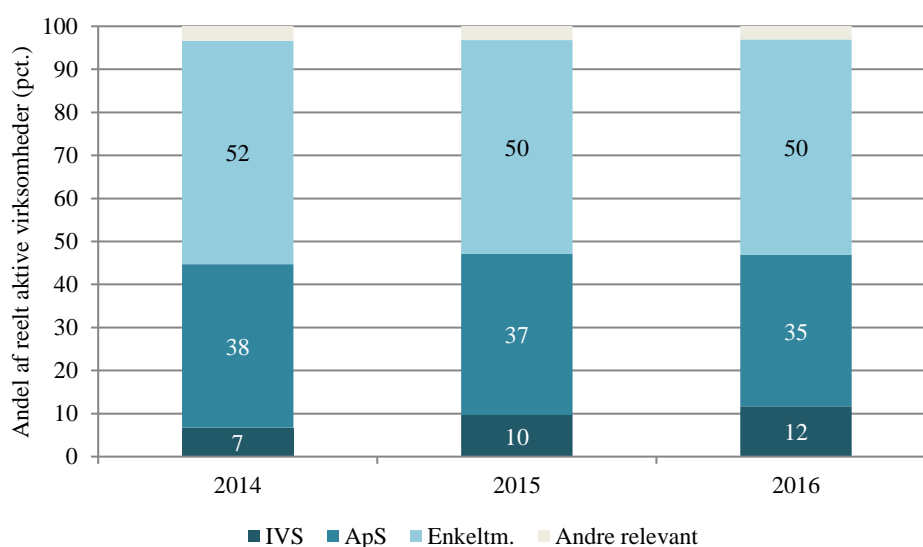
I dette afsnit undersøges det, hvor meget iværksætterselskaberne bidrager til omsætning, eksport og beskæftigelse i deres første leveår sammenlignet med andre relevante virksomheder, der er stiftet i perioden 2014 til 2017. Nedenstående figur viser, hvor stor en andel de reelt erhvervsaktive iværksætterselskaber (stiftet i 2014 til 2016) udgør i forhold til andre relevante virksomhedsformer.

Figur 4.4 viser, at 7 pct. af de virksomheder, der er stiftet i 2014 og som har en reel erhvervsaktivitet i det første leveår, er iværksætterselskaber. Af de virksomheder, der er stiftet i 2015 og som har en reel erhvervsaktivitet i det første leveår, udgør iværksætterselskaber 10 pct. For iværksætterselskaber der er stiftet i 2016 er andelen 12 pct. Det ses dermed at iværksætterselskaber med en reel erhvervsaktivitet udgør en stigende andel af nystiftede virksomheder med en reel erhvervsaktivitet.

Tabel 3.2 viser, at iværksætterselskaberne udgør 13 pct. af alle stiftelser i perioden 2014-2017. Det fremgår dermed af figur 4.4, at iværksætterselskaberne bevæger sig mod en større andel af reelt aktive virksomheder.

Omkring halvdelen af nystiftede virksomheder med reel erhvervsaktivitet er enkeltmandsvirksomheder og knap 40 pct. er anpartsselskaber, hvor andelen har været svagt nedadgående i perioden 2014 til 2016, se figur 4.4. At andelen af reelt erhvervsaktive iværksætterselskaber har været opadgående, mens andelen af anpartsselskaber har været nedadgående viser, at der har været en relativt større vækst blandt reelt erhvervsaktive iværksætterselskaber, om end de stadig fylder mindre end anpartsselskaberne.

Figur 4.4 Reelt aktive virksomheder i 2014-2016 fordelt på virksomhedsformer

Anm.: Andelen er beregnet på tværs af alle virksomhedsformer, hvor virksomhederne har opnået en reel erhvervsaktivitet i et givent år. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Opgørelsen indeholder virksomheder, der har haft løntimer svarende til min. 0,5 årsværk et givent år. Andre relevante virksomhedsformer dækker over personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber og aktieselskaber.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018), Danmarks Statistik (FIRM 2014-2015) og særkørsel fra Danmarks Statistisk (foreløbig FIRM 2016).

Iværksætterselskabernes bidrag til dansk økonomi er i sagens natur begrænset givet den korte årrække, hvor det har været muligt at etablere virksomhedsformen. Nedenstående figur viser i hvor høj grad, nye stiftelser bidrager til den danske økonomi et givent år fordelt på forskellige virksomhedsformer.

I 2016 bidrog virksomheder, der blev stiftet i 2016, med ca. 28 mia. kr. i omsætning, ca. 13.500 årsværk og knap 3 mia. kr. i eksport. Af figur 4.5 ses, hvor stor en andel af dette som iværksætterselskaber, stiftet i 2016, bidrog med. Iværksætterselskaberne bidrog med 4 pct. af den samlede omsætning for nye virksomheder i 2016 (ca. 1 mia. kr.), 7 pct. af beskæftigelsen (912 årsværk) og 1 pct. af eksporten (37 mio. kr.), se figur 4.5.

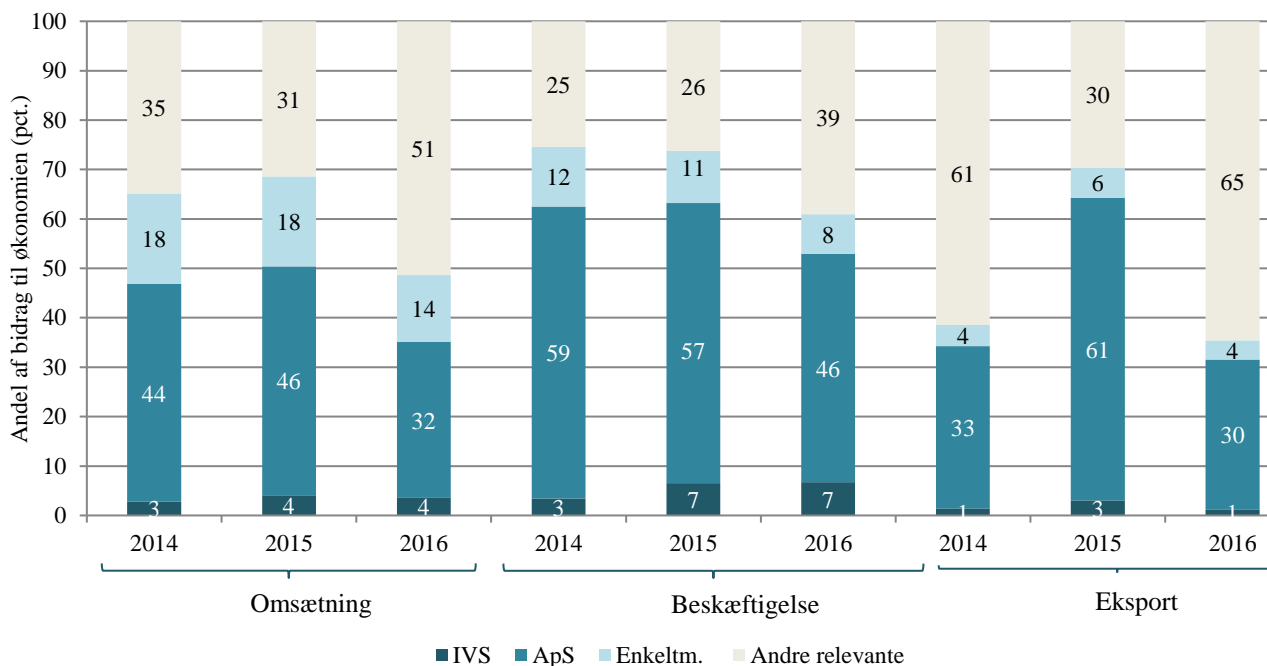
Som det fremgår af figur 4.4, udgør iværksætterselskaber mellem 7 og 12 pct. af nye virksomheder med reel erhvervsaktivitet i det første leveår i 2014 til 2016. Disse andele svarer ikke til iværksætterselskabernes bidrag til økonomien, som ses af figur 4.5, og der er derfor indikationer på, at iværksætterselskaberne underpræsterer. Et tilsvarende billede ses for enkeltmandsvirksomheder, der udgør omkring halvdelen af nye virksomheder, der har opnået en reel erhvervsaktivitet, men hvor deres bidrag ligger langt under andelen af enkeltmandsvirksomheder med reel erhvervsaktivitet, se figur 4.5.

Figuren viser samtidig, at der er en lille fremgang fra 2014 til 2015 især i forhold til beskæftigelsen, hvor andelen er steget fra 4 til 7 pct., mens niveauet er uændret fra 2015 til 2016.

Fra 2015 til 2016 stiger øvrige relevante virksomhedsformers andel ret markant. 20 pct. point i forhold til omsætningen, 13 pct. point i forhold til beskæftigelsen og hele 35 pct. i forhold til eksport. Den markante stigning skyldes, at især nystiftede aktieselskaber i 2016 øger deres bidrag til økonomien markant.

Det er bemærkelsesværdigt, at selvom aktieselskabernes bidrag stiger relativt meget fra 2015 til 2016, formår iværksætterselskaberne at bibeholde den samme bidragsandel i forhold til omsætning og beskæftigelse som i 2015. Til gengæld falder anpartsselskabernes andel i takt med, at aktieselskabernes bidrag stiger. Det viser at iværksætterselskabernes omsætning og beskæftigelse er steget relativt mere end anpartsselskabernes fra 2015 til 2016. Det kan til dels forklares med stigningen fra 10 pct. til 12 pct. som ses i figur 4.4 i reelt aktive iværksætterselskaber, men det kan langt fra forklare udviklingen fra 2015 til 2016.

Figur 4.5 Bidrag til omsætning, beskæftigelse og eksport fra virksomheder, der er stiftet i 2014-2016

Anm.: Andelen er beregnet ud fra den samlede omsætning, beskæftigelse og eksport blandt de virksomheder, der opnår en reel erhvervsaktivitet i et givent år. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Opgørelsen indeholder virksomheder, der har haft løntimer svarende til min. 0,5 årsværk et givent år. Andre relevante virksomhedsformer dækker over personligt ejede mindre virksomheder, interessentskaber, kommanditselskaber og aktieselskaber.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018), Danmarks Statistik (FIRM 2014-2015) og særkørsel fra Danmarks Statistisk (foreløbig FIRM 2016).

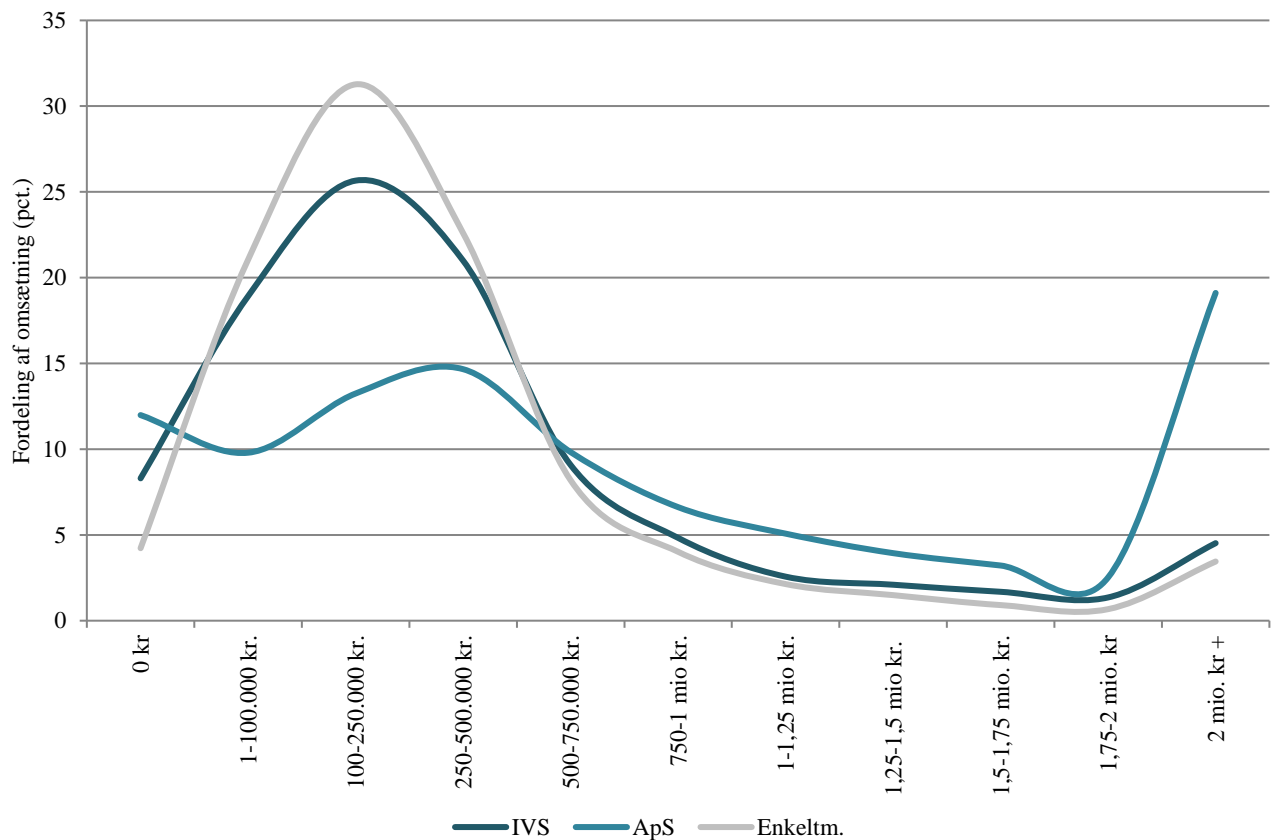
De forskellige virksomhedsformers bidrag til dansk økonomi er ikke overraskende jf. tidligere iagttagelser i nærværende analyse. For det første indikerer tallene for iværksætterselskabers overlevelse, at virksomhederne synes mindre professionelt drevet end fx anpartsselskaber. Dertil synes den svage aktivitet i iværksætterselskaberne at indikere, at iværksætterselskabet muligvis er en oplagt virksomhedsform til brug for en slags bibeskæftigelse, hvor selskabet udgør et supplement til stifterens økonomiske hovedaktivitet som fx lønmodtager, studerende eller anden indtægtsdækket aktivitet.

Fordeling af omsætningen

Nedenstående figur viser, hvordan omsætningen fordeler sig blandt iværksætterselskaber med reel erhvervsaktivitet, som er stiftet i perioden 2014 til 2016. Ca. 75 pct. af disse iværksætterselskaber har en omsætning, der ligger mellem 0 og 500.000 kr. det første leveår, hvoraf størstedelen har en omsætning på 100.000-250.000 kr. 3 pct. af iværksætterselskaberne har en omsætning på over 2 mio. kr. i det første leveår.

Fordelingen af omsætningen i det første leveår for iværksætterselskaberne ligner meget omsætningen for anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, se figur 4.6. Dog har anpartsselskaberne typisk en lidt højere omsætning i det første leveår. Det modsatte gør sig gældende for enkeltmandsvirksomheder.

Figur 4.6 Fordeling af omsætning blandt virksomheder, der er stiftet i 2014-2016, fordelt på virksomhedsformer

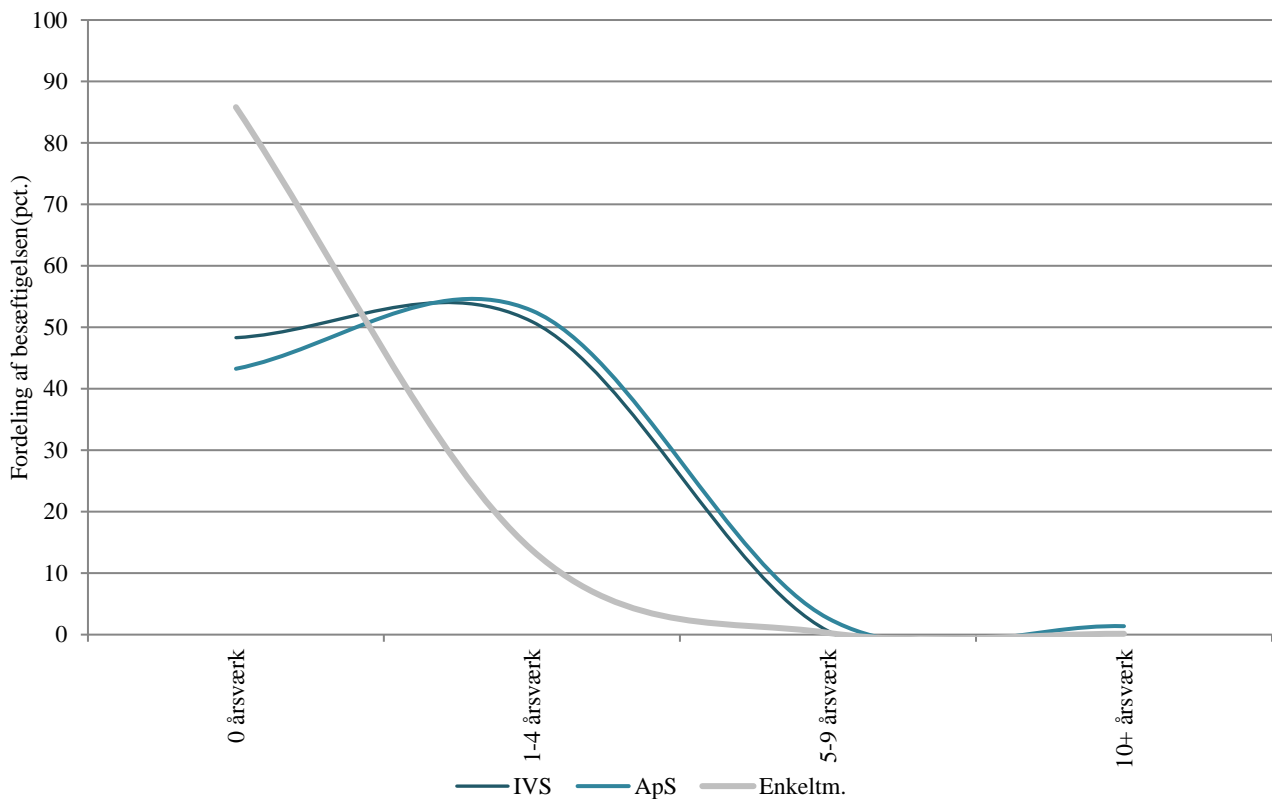

Anm.: Figuren viser andelen af virksomheder, der falder inden for et givent omsætningsinterval. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Opgørelsen indeholder virksomheder, der har haft løntimer svarende til min. 0,5 årsværk et givent år.
 Kilde: CVR (den 1. januar 2018), Danmarks Statistik (FIRM 2014-2015) og særkørsel fra Danmarks Statistisk (foreløbig FIRM 2016).

Fordeling af beskæftigelsen

Nedenstående figur viser, hvordan beskæftigelsen fordeler sig blandt iværksætterselskaber med reel erhvervsaktivitet, som er stiftet i 2014 til 2016. 1 pct. af iværksætterselskaberne har mere end 5 årsværk beskæftiget i det første leveår, mens omkring 50 pct. af iværksætterselskaber har 0 (og op til 1) årsværk beskæftiget. Ca. 50 pct. har 1-4 årsværk beskæftigede. Det samme ses for anpartsselskaber, hvor kun 4 pct. har mere end 5 årsværk beskæftigede i det første leveår. Enkeltmandsvirksomheder har typisk en lidt lavere beskæftigelse i forhold til iværksætterselskaber det første leveår. Over 85 pct. af enkeltmandsvirksomheder har 0 årsværk beskæftiget i det første leveår, se figur 4.7.

Figur 4.7 Fordeling af beskæftigelsen blandt virksomheder, der er stiftet i 2014-2016, fordelt på virksomhedsformer

Anm.: Figuren viser andelen af virksomheder, der falder inden for et givent beskæftigelsesinterval. Opgørelsen indeholder ikke holdingselskaber. Opgørelsen indeholder virksomheder, der har haft løntimer svarende til min 0,5 årsværk et givent år
 Kilde: CVR (den 1. januar 2018), Danmarks Statistik (FIRM 2014-2015) og særkørsel fra Danmarks Statistisk (foreløbig FIRM 2016).

Fordeling af vareeksport

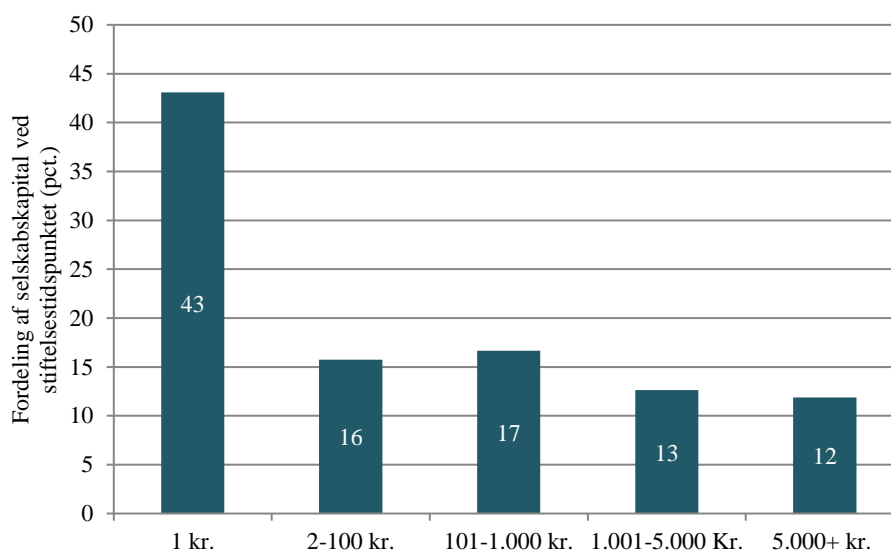
Der er knap 10 pct. af iværksætterselskaberne, der formår at have vareeksport i det første leveår, hvoraf størstedelen eksporterer for mellem 1-99.999 kr. Det samme billede gør sig gældende for enkeltmandsvirksomheder og anpartsselskaber. Dog er der en lidt højere andel af anpartsselskaberne sammenlignet med iværksætterselskaberne som formår at eksportere for over 0,5 mio. kr. i det første leveår.

5 Omregistrering af iværksætterselskaber

Iværksætterselskaber er en særlig type anpartsselskab, som skal henlægge mindst 25 pct. af selskabets overskud årligt til en bunden reserve til opbygning af selskabets kapitalgrundlag. Dette skal de gøre, indtil reserven sammen med selskabskapitalen udgør mindst 50.000 kr.

Knap halvdelen af iværksætterselskaberne er stiftet med en selskabskapital på 1 kr. og 75 pct. af iværksætterselskaberne er stiftet med en selskabskapital på mellem 1-1.000 kr., se figur 5.1. Det vil sige, at størstedelen af iværksætterselskaberne har benyttet muligheden for at stifte selskabet med et lavt indskud.

Figur 5.1 Selskabskapital for iværksætterselskaber ved stiftelsestidspunktet, 2014-2017

Anm.: Andelen er beregnet på tværs af alle iværksætterselskabsstiftelser
Kilde: CVR (den 1. januar 2018)

92 pct. af iværksætterselskaberne har ikke foretaget en kapitalforhøjelse siden selskabet er stiftet, men en lille andel af selskaberne har forhøjet selskabskapitalen. 8 pct. har forhøjet selskabskapitalen, hvilket har medført at nogle har fået mulighed for at omregistrere til et anpartsselskab.

5.1 Antal omregistrerede iværksætterselskaber

Når iværksætterselskabets selskabskapital sammen med den bundne reserve udgør mindst 50.000 kr., kan selskabets ejere på en generalforsamling beslutte, at iværksætterselskabet skal omregistreres til et ”almindeligt” anpartsselskab, men der er ikke noget krav herom.

Ud af de 41.877 iværksætterselskaber, der er stiftet siden 2014, er 1.591 iværksætterselskaber blevet omregistreret til anpartsselskaber, hvilket svarer til 4 pct. af iværksætterselskaberne.

Ud over de 1.591 iværksætterselskaber, der er omregistreret til anpartsselskaber er der yderligere 97 iværksætterselskaber, der har en samlet selskabskapital og bunden reserve på minimum 50.000 kr., og som derfor vil kunne omregistreres til et anpartsselskab.

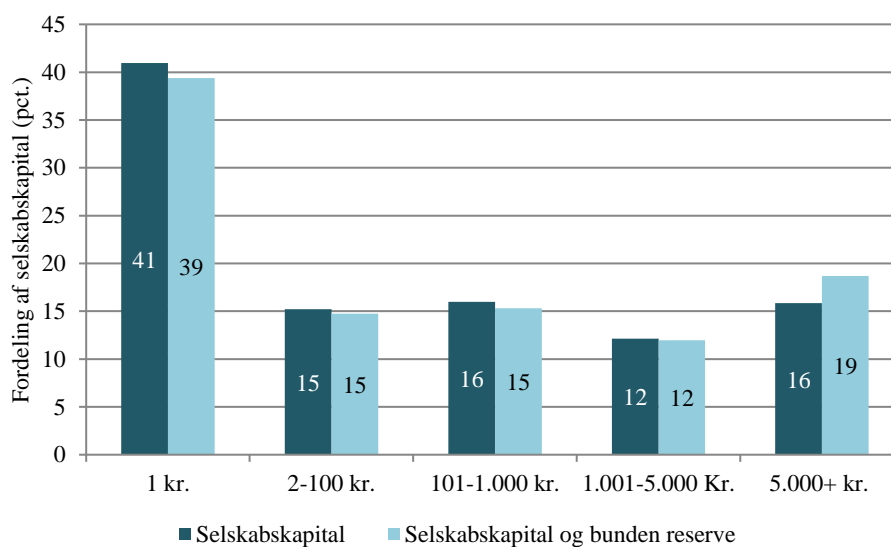
Det skal bemærkes, at hvis antallet af omregistreringer sammenholdes med antallet af iværksætterselskaber, som har opnået en reel erhvervsaktivitet i 2016 i stedet for det samlede antal iværksætterselskaber, der er stiftet, da er andelen af omregistreringer væsentlig højere. Andelen af omregistreringer svarer til knap 25 pct. af

iværksætterselskaber med reel erhvervsaktivitet i 2016. Det kan som tidligere nævnt indikere, at iværksætterselskaberne bliver brugt som en slags bibeskæftigelse, hvor selskabet udgør et supplement til ejerens økonomiske hovedaktivitet som fx lønmodtager, studerende eller anden indtægtsdækket aktivitet. Når iværksætterselskabet kommer i gang med reel drift, kan der opstå et ønske om at omregistrere iværksætterselskabet til et anpartsselskab.

Af figur 5.2 ses, hvordan iværksætterselskabernes kapital og den bundne reserve er fordelt den 31. december 2017. Som det fremgår af figur 5.1 blev 43 pct. af iværksætterselskaberne stiftet med 1 kr. i selskabskapital. Det er faldet til 41 pct. pct., hvilket skyldes, at nogle af iværksætterselskaberne har lavet forhøjelser i deres selskabskapital. Og hvis der ses på selskabskapitalen og den bundne reserve er det 39 pct. der kun har 1 kr. i kapital. Derudover fremgår det af figur 5.1, at 19 pct. af alle iværksætterselskaber har en selskabskapital og bunden reserve på over 5.000 kr.. Denne andel er 7 pct. point højere end, andelen af iværksætterselskaber med en selskabskapital på over 5.000 kr. ved stiftelsestidspunktet.

Der er altså en positiv udvikling i iværksætterselskabernes selskabskapital og bundne reserve. Og som nævnt ovenfor er der yderligere iværksætterselskaber, der vil kunne omregistrere sig til et anpartsselskab, da deres selskabskapital samt den bundne reserve udgør 50.000 kr.

Figur 5.2 Selskabskapital og bunden reserve for iværksætterselskaber stiftet i 2014-2017

Anm.: Selskabskapital og bunden reserve den 31. december 2017.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018) og regnskabsdata i Erhvervsstyrelsen indberetningssystem

6 Iværksætterselskabernes regelefterlevelse

Iværksætterselskaber er som andre virksomhedsformer forpligtet til at leve op til en række lovgivningsmæssige krav i forbindelse med registrering og rapportering. Kravene stilles for at sikre åbenhed om selskabets forhold og økonomi. Et af kravene er korrekt og rettidig regnskabsrapportering, hvilket bl.a. vil sige, at selskaberne skal indsende deres årsrapport til Erhvervsstyrelsen senest fem måneder efter regnskabsperiodens afslutning. Selskaberne skal endvidere registrere deres legale ejere, hvilket er personer eller virksomheder, der råder over mere end 5 pct. af stemmerettigheder eller kapitalandele i iværksætterselskabet. Derudover skal iværksætterselskabet i visse tilfælde have registreret en revisor og have en revisionspåtegning, hvilket betyder, at en godkendt revisor skal skrive under på at årsregnskabet giver et retvisende billede af virksomheden, såfremt selskabet er omfattet af revisionspligt efter årsregnskabsloven eller anden lovgivning. Iværksætterselskaberne skal desuden registrere en lovlig ledelse, hvilket vil sige, at der skal være registreret mindst ét ledelsesmedlem.

Indsendelse af årsrapport er en årlig tilbagevendende forpligtelse, som iværksætterselskaberne og andre virksomhedsformer skal overholde. Registrering af legale ejere, revisor og ledelse er i princippet en engangsregistrering, med mindre forholdene ændrer sig i selskabet.

Hvis iværksætterselskaberne ikke overholder visse af reglerne, som Erhvervsstyrelsen fører tilsyn med, kan Erhvervsstyrelsen gøre selskabet opmærksom på dette og give mulighed for at rette op på forholdet. Hvis selskabet ikke retter op på forholdet inden udløbet af en fire ugers frist, bliver selskabet oversendt til tvangsopløsning hos skifteretterne.

Iværksætterselskaberne er også forpligtet til at registrere deres reelle ejere, hvilket er fysiske personer, der i sidste ende direkte eller indirekte ejer eller kontrollerer selskabet. Fra d. 1. juli 2018 har Erhvervsstyrelsen fået hjemmel til at oversende selskaberne til tvangsopløsning, hvis de ikke har registreret reelle ejere¹⁶.

Opgørelserne i dette kapitel omfatter iværksætterselskaber, der er oversendt til tvangsopløsning i 2016 og 2017, men ikke i 2014 og 2015. Det skyldes, at Erhvervsstyrelsen skiftede sagsbehandlingssystem i midten af 2015, hvilket gør at opgørelsen af oversendelser til tvangsopløsning ikke er sammenlignelige før og efter 2015. For at sikre kontinuitet i opgørelserne er det kun data for 2016 og 2017, der er medtaget.

6.1 Rettidig regnskabsindberetning

Nedenstående figur 6.1 viser andelen af iværksætterselskaber, der er stiftet i perioden 2014 til 2017, som ikke har indsendt deres årsrapport til Erhvervsstyrelsen rettidigt og ikke har reageret på en opløsningstrussel inden for fire uger og dermed er blevet oversendt til tvangsopløsning i 2016 og 2017.

Generelt efterlever ledelsen i iværksætterselskaberne de selskabsretlige regler. 90 pct. af iværksætterselskaberne, der er stiftet i perioden 2014 til 2017 har indsendt et årsregnskab i 2016 og 2017, som reglerne foreskriver, se figur 6.1. Andelen af anpartsselskaber, hvori ledelsen overholder deres regnskabspligt er tæt på 100 pct.¹⁷ Der er tegn på, at nogle af iværksætterselskaberne, der oversendes til tvangsopløsning, ikke

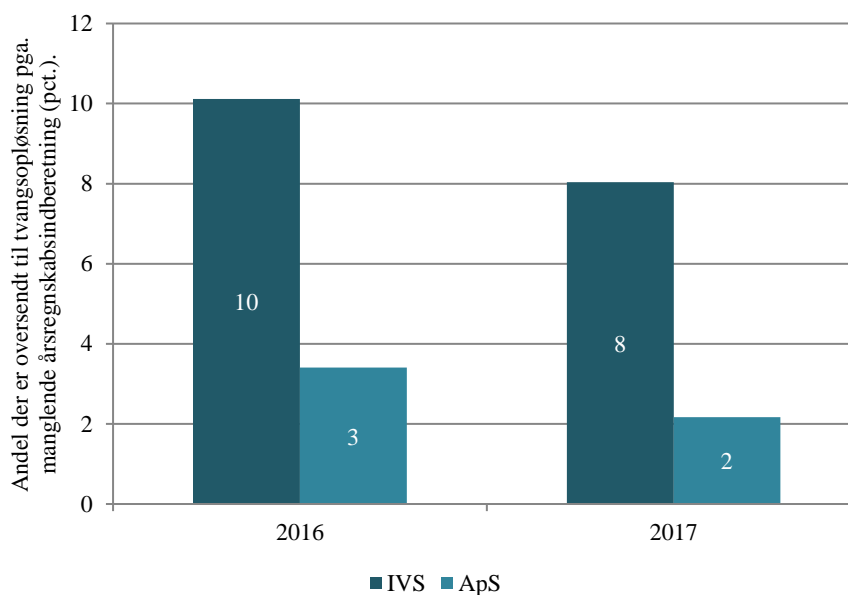
¹⁶ Selskabslovens § 225, stk. 1, nr. 4, jf. § 58 a. Der er endnu ikke oversendt nogle selskaber til tvangsopløsning pga. manglende registrering af reel ejer

¹⁷ Det skal i denne sammenhæng nævnes, at der ikke er taget højde for kvaliteten af det indsendte regnskab, men udelukkende om selskabet har overholdt indberetningspligten af regnskabet til Erhvervsstyrelsen.

er kommet i gang med at drive selskabet. Det ses blandt andet af den høje andel af iværksætterselskaber, der ikke reagerer på varsling om tvangsopløsning.

10 pct. af iværksætterselskaberne i 2016 og 8 pct. i 2017 har ikke overholdt regnskabspligten og er derfor blevet oversendt til tvangsopløsning.

Figur 6.1 Andel af selskaber, der oversendes til tvangsopløsning pga. manglende indsendelse af årsregnskab i 2016 og 2017

Anm.: Andelen er beregnet som antallet af virksomheder, der er oversendt til tvangsopløsning pga. manglede indsendelse af regnskab i forhold til antallet af virksomheder, der er forpligtet til at indsende regnskaber i et givent år. Figuren indeholder kun selskaber, der er oversendt til tvangsopløsning i 2016 og 2017. Det skyldes, at Erhvervsstyrelsen skiftede sagsbehandlingssystem i midten af 2015, hvilket har medført et databrud. For at sikre konsistens i dataopgørelserne er det kun data for 2016 og 2017, der er medtaget.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018) og Erhvervsstyrelsens sagsbehandlingssystem SAG

Inden selskaberne bliver oversendt til tvangsopløsning, har Erhvervsstyrelsen givet selskabet mulighed for at rette op på forholdet inden for fire uger. Der er 6 pct. af iværksætterselskaberne, der reagerer på denne varsling om tvangsopløsning i 2016 og 11 pct. i 2017. Til sammenligning er der 19 pct. af anpartsselskaberne, der reagerer på dette i 2016 og 37 pct. i 2017. Dvs. at der er en markant lavere andel af iværksætterselskaber end anpartsselskaber, der reagerer på en varsling om tvangsopløsning. Det kan være en indikation på, at disse iværksættere ikke har et økonomisk incitament til at bevare deres selskaber, da de ikke er kommet i gang med at drive selskabet og derfor ikke reagerer på tvangsopløsningstruslen.

6.2 Registrering af legale og reelle ejere

Registrering af legale og reelle ejere er i princippet en engangsregistrering med mindre, der sker ændringer i ejerkredsen. Alle eksisterende selskaber har siden d. 14. december 2014 skulle registrere deres legale ejere. Fra den 1. januar 2017 har Erhvervsstyrelsen haft mulighed for at oversende selskaber til tvangsopløsning, hvis de ikke har registreret legale ejere. Fremadrettet vil det ikke længere være muligt at registrere et selskab uden at registrere legale ejere i selskabet.

Pr. d. 1. januar 2018 er der 559 iværksætterselskaber og 242 anpartsselskaber, som er stiftet i perioden 2014-2017, der ikke har registreret deres legale ejere, og som derfor er blevet oversendt til tvangsopløsning hos skifteretterne.

Forinden selskaberne bliver oversendt til tvangsopløsning, har Erhvervsstyrelsen givet selskaberne mulighed for at rette op på forholdet. Der er 74 pct. af iværksætterselskaberne, der reagerede på denne varsling om tvangsopløsning. Til sammenligning er der 87 pct. af anpartsselskaberne, som reagerer på dette. Dvs. at der er en markant højere andel af iværksætterselskaberne, der har reageret på varslingen om tvangsopløsning pga. manglende registrering af legale ejere, end andelen der har reageret på varslingen om tvangsopløsning pga. manglende indsendelse af årsrapporten.

Selskaberne er ligeledes forpligtet til at registrere deres reelle ejer. Pr. d. 1. januar 2018 har knap 60 pct. af iværksætterselskaberne, der er stiftet i perioden 2014 til 2017, registreret deres reelle ejere, mens det for anpartsselskaberne er knap 80 pct.¹⁸ Der er altså en markant lavere andel af iværksætterselskaber, der har registreret reelle ejere i forhold til legale ejere.

6.3 Registrering af lovlig ledelse og revisor

Iværksætterselskaber kan vælge mellem flere forskellige former for ledelse af selskabet. Ledelsen vælges enten i forbindelse med stiftelsen af selskabet eller på den efterfølgende generalforsamling. Iværksætterselskabet skal have en direktion (direktør), som kan suppleres af en bestyrelse eller et tilsynsråd. Typisk har iværksætterselskaberne kun én person i direktionen og ikke nogen bestyrelse eller tilsynsråd.

Det er et meget lille antal af iværksætterselskaberne, som er stiftet i perioden 2014 til 2017, der i 2016 og 2017 er blevet oversendt til tvangsopløsning pga. manglende registrering af lovlig ledelse. I 2016 var det 240 og i 2017 var det 312 iværksætterselskaber. For anpartsselskaberne var det ligeledes et lille antal hhv. 321 i 2016 og 282 anpartsselskaber i 2017.

Iværksætterselskaber og andre virksomheder, der er omfattet af regnskabsklasse B, kan fravælge at få revideret årsregnskabet, hvis virksomheden i to på hinanden følgende regnskabsår (eller i første regnskabsår for nystiftede virksomheder) på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser¹⁹:

- En balancesum på 4 mio. kr.
- En nettoomsætning på 8 mio. kr.
- Et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 12.

Såfremt virksomheden ikke har fravalgt revision, skal virksomheden registrere hvilken revisor, der foretager revisionen. Som det var tilfældet med registrering af en lovlig ledelse, er det et lille antal af iværksætterselskaberne, som er stiftet i perioden 2014 til 2017, der bliver oversendt til tvangsopløsning pga. manglende registrering af revisor. I 2016 var det 7 iværksætterselskaber og i 2017 var det 9 iværksætterselskaber. For anpartsselskaberne var det 52 og 38 i hhv. 2016 og 2017.

¹⁸ Pr. d. 27. juni 2018 har knap 75 pct. af iværksætterselskaberne, der er stiftet i perioden 2014 til 2017, registreret deres reelle ejere, mens det for anpartsselskaberne, der er stiftet i samme periode er 90 pct.

¹⁹ 3 pct. af iværksætterselskaber stiftet i perioden 2014-2017, der ikke er ophørt, får revideret årsregnskabet af en revisor. 30 pct. af anpartsselskaber stiftet i perioden 2014-2017, der ikke er ophørt, får revideret årsregnskabet af en revisor.

7 Opløsning af iværksætterselskaber

Iværksætterselskaber kan, lige som andre virksomhedsformer, opløses på flere forskellige måder. Selskabet kan ophøre ved frivillig likvidation, ved konkurs, ved betalingserklæring eller ved en tvangsopløsning. Hvilken måde, selskabet opløses på, afhænger af årsagen til opløsningen, fx om selskabet er insolvent, om selskabet fusionerer med et andet eller om selskabet ikke efterlever reglerne.

Generelt kan opløsningsformerne inddeles i to kategorier, hvor den ene forgår i ”god ro og orden”, hvor ejerne tager en beslutning om at blive opløst og har intention om og evt. mulighed for at tilbagebetale eventuelle kreditorer. Det er bl.a. opløsning ved betalingserklæring eller frivillig likvidation. Modsat er der opløsningerne, hvor virksomhederne tvinges til ophør, hvor der ikke er aktiver i selskabet og/eller det ikke er muligt at tilbagebetale kreditorer. I de tilfælde bliver selskaberne tvangsopløst eller går konkurs.

Opløsning ved betalingserklæring kan ske, når et selskab har betalt alle kreditorer. Alle ejerne af selskabet skal underskrive en erklæring om, at al gæld er betalt, og at det er besluttet at opløse selskabet. Hvis det på et senere tidspunkt viser sig, at der var en gæld, der ikke var kendt på opløsningstidspunktet, hæfter ejerne personligt, solidarisk og ubegrænset stadig for denne gæld.

Ved en frivillig likvidation offentliggør selskabet en opfordring til kreditorer om, at kreditorerne inden for tre måneder kan anmelde deres krav til likvidator. Når de tre måneder er gået, og alle kendte kreditorer er betalt, kan selskabet udlodde likvidationsprovenu til kapitalejerne.

Hvis Erhvervsstyrelsen oversender selskaber til tvangsopløsning hos skifteretten, vil skifteretten træffe en afgørelse om, at selskabet skal tvangsopløses, gå konkurs eller i nogle tilfælde opløses ved en betalingserklæring.

Hvis et selskab bliver tvangsopløst, vil der typisk ikke være nævneværdige aktiver i selskabet, og selskabet bliver opløst uden en egentlig bodeling. Det er omkostningsfrit for ledelsen af selskabet at få det tvangsopløst, men der er en omkostning forbundet med dette for skifteretterne.

Hvis selskabet går konkurs, betyder det, at selskabet er insolvent og ikke kan betale kreditorerne, efterhånden som deres krav forfalder. I dette tilfælde fordeler skifteretten selskabets aktiver mellem selskabets kreditorer.

I tabel 7.1 fremgår fordelingen af opløsningsformerne for iværksætterselskaber og anpartsselskaber, der er stiftet i perioden 2014 til 2017. Det ses, at 13 pct. af iværksætterselskaber, der er stiftet i 2014 til 2017, er opløst, mens det for anpartsselskaber er 7 pct. Det ses yderligere at over halvdelen af iværksætterselskaberne bliver tvangsopløst. Det er et markant højere niveau end for anpartsselskaber, hvor kun 21 pct. tvangsopløses, se tabel 7.1. Andelen af iværksætterselskaber, der opløses ved konkurs, er stort set den samme som for anpartsselskaber.

Tabel 7.1 Opløsningsformer for iværksætterselskaber og anpartsselskaber, der er stiftet i 2014-2017

Opløsningsform	Iværksætterselskaber		Anpartsselskaber	
	Totalt antal	Fordeling (pct.)	Totalt antal	Fordeling (pct.)
Tvangsopløst	2.948	52 pct.	1.250	21 pct.
Betalingserklæring	1.618	29 pct.	1.840	31 pct.
Konkurs	984	17 pct.	1.113	19 pct.
Frivillig likvidation	55	1 pct.	274	5 pct.
Anden	33	1 pct.	1.414	24 pct.
Total	5.638	100 pct.	5.891	100 pct.
Andel af opløste selskaber i forhold til stiftede selskaber	41.877	13 pct.	79.666	7 pct.

Anm.: Opgørelsen indeholder holdingselskaber. Anden dækker bl.a. over opløsninger ved spaltning, fusioner, grænseoverskridende hjemstedsflytning. Bemærk at andelene i figur 3.7 og tabel 7.1 ikke summerer til 100 pct. Det er der to årsager til. Tabel 7.1 indeholder holdingselskaber, hvilket figur 3.7 ikke gør. Og derudover er der en gruppe af selskaber, der er under ophør, som ikke fremgår af hverken figur 3.7 eller tabel 7.1. Det drejer sig om 8 pct. af iværksætterselskaberne og 4 pct. af anpartsselskaberne.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018)

Der er en høj andel af iværksætterselskaberne, der ikke lukker i ”god ro og orden”. Kun 31 pct. lukker på en ordentlig måde, hvilket fx er vha. en betalingserklæring eller ved en frivillig likvidation (eller andet), hvor det for anpartsselskaberne er 60 pct., se tabel 7.1.

Udover at der blandt iværksætterselskaberne er en høj andel, der tvangsopløses, udgør de også en høj andel, når der ses på det samlede antal af tvangsopløsninger. Blandt tvangsopløsningerne af iværksætterselskaber og anpartsselskaber er omkring 70 pct. iværksætterselskaber. I forhold til antallet af konkurser blandt iværksætterselskaber og anpartsselskaber kan knap 50 pct., tilskrives iværksætterselskaberne.

7.1 Tvangsopløsning og konkurser

I dette afsnit ses på den hyppigste måde, hvorpå iværksætterselskaber bliver opløst, hvilket er ved tvangsopløsning eller konkurs.

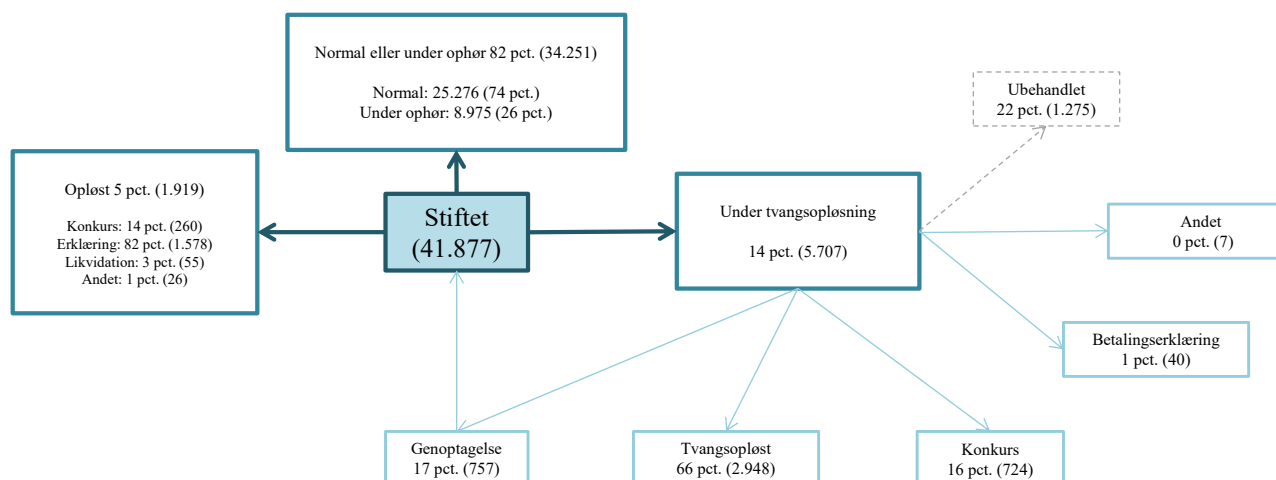
Det fremgår af figur 7.1, at Erhvervsstyrelsen har oversendt 14 pct. af iværksætterselskaberne (5.707 iværksætterselskaber), der er stiftet i perioden 2014 til 2017 til tvangsopløsning hos skifteretterne, mens 5 pct. er opløst uden en oversendelse til tvangsopløsning og 82 pct. af iværksætterselskaberne har en normal status eller er under ophør, se figur 7.1. Til sammenligning er 6 pct. af anpartsselskaberne (4.594 anpartsselskaber), der er stiftet i samme periode, oversendt til tvangsopløsning, mens 5 pct. af anpartsselskaberne er opløst uden en oversendelse²⁰. Af de iværksætterselskaber, der er oversendt til tvangsopløsning er 22 pct. ubehandlede. Det er ikke muligt at vurdere sagernes endelige udfald. Derfor grupperes alle virksomheder, der er oversendt til tvangsopløsning og stadig er under ophør som ”under behandling” og indgår ikke direkte i tallene om fx antal konkurser eller tvangsopløsninger.

Det fremgår af figur 7.1, at ud af de virksomheder, der er oversendt til tvangsopløsning, og hvor sagen er afgjort, er 66 pct. af iværksætterselskaberne, blevet tvangsopløst (2.948 iværksætterselskaber), 16 pct. er begæret konkurs (724 iværksætterselskaber) og 17 pct. er blevet genoptaget (757 iværksætterselskaber)²¹. For anpartsselskaber gælder det, at 44 pct. er tvangsopløst (1.250 anpartsselskaber), 23 pct. er gået konkurs (664 anpartsselskaber) og 31 pct. er genoptaget (874 anpartsselskaber), se bilag 9.1.

²⁰ For tilsvarende illustration af opløsningsforløb for anpartsselskaber, se bilag 9.1.

²¹ Det skal bemærkes at fordelingen dækker over behandlede sager. Skifteretterne har behandlet 78 pct. af sagerne vedr. tvangsopløsninger for iværksætterselskaber. Og 62 pct. af sagerne vedr. anpartsselskaber. Den endelige fordeling udestår derfor.

Figur 7.1 Opløsningsmetode for iværksætterselskaber, der er stiftet i 2014-2017

Anm.: Der er udført en manuel gennemgang af de enkelte virksomheder statusskift (historiske data) og deres endelige status (status den 31. december 2017). Dette gøres da de historiske skift bygger til dels på manuel sagsbehandling, hvilket kan medføre indtastningsfejl. Hvis en virksomhed fx har en aktiv status den 31. december, men tidligere har haft en status som ophørt, da vil denne ophørte status ikke blive inkluderet, da dette ikke er en mulighed og derfor kategoriseret som en fejlindtastning i systemet. Kilde: CVR (den 1. januar 2018) og Erhvervsstyrelsens sagsbehandlingssystem SAG

Det ses, at et højt antal og andel af iværksætterselskaberne bliver tvunget til at lukke, og kun 5 pct. lukker i ”god ro og orden”. Der er dobbelt så mange iværksætterselskaber, der tvinges til at lukke i forhold til anpartsselskaber.

68 pct. af de iværksætterselskaber, der bliver tvangsopløst, bliver opløst inden for to år efter stiftelsen. For anpartsselskaberne er det 50 pct. 24 pct. af de iværksætterselskaber, der går konkurs, bliver opløst indenfor to år efter stiftelsen, hvilket er den samme andel for anpartsselskaber²².

Branchefordeling

Som det fremgår af figur 3.4 er knap 60 pct. af iværksætterselskaberne stiftet indenfor de tre brancher Finansiering og forsikring, Handel og transport og Erhvervsservice. Det er ligeledes i disse brancher, at det højeste antal iværksætterselskaber bliver tvangsopløst eller går konkurs. Tilsammen udgør de tre brancher 66 pct. af konkurser og tvangsopløsninger blandt det samlede antal af iværksætterselskaber. Det vil sige, at disse brancher er overrepræsenterede i forhold til andelen af stiftelserne i brancherne.

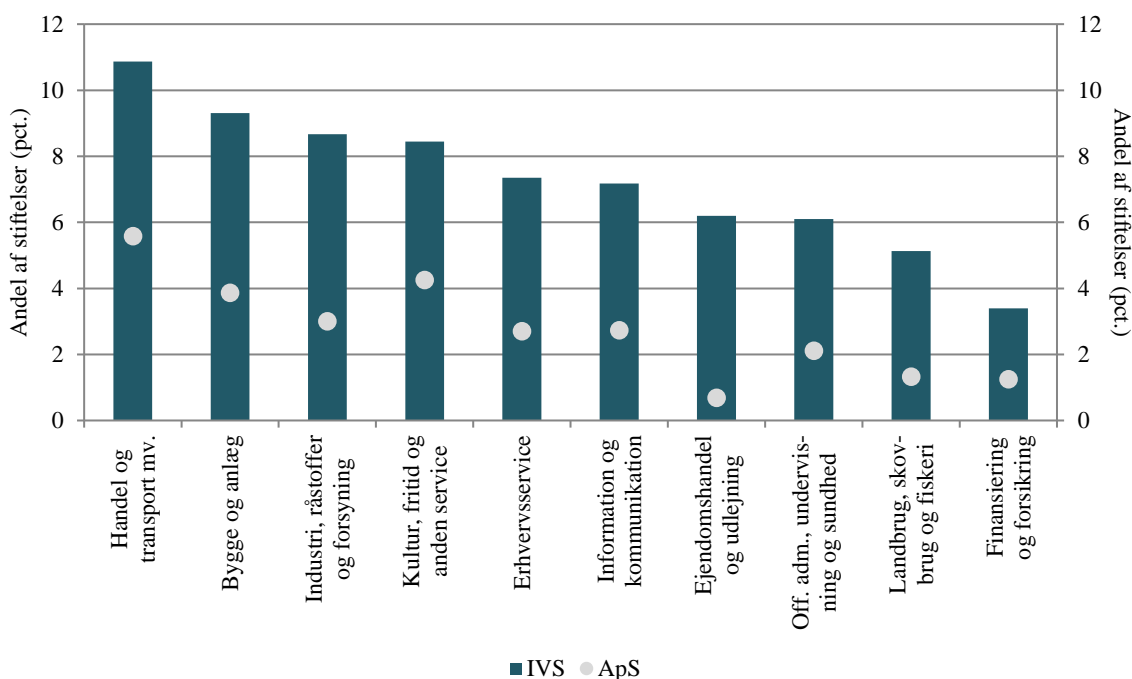
Andelen af stiftelser af iværksætterselskaber inden for Handel- og transportbranchen udgør 17 pct., mens andelen af tvangsopløsninger og konkurser indenfor samme branche er 32 pct. Det ses altså at iværksætterselskaber i branchen Handel- og transport, er overrepræsenterede i forhold til tvangsopløsninger og konkurser. Iværksætterselskaber indenfor Finansierings- og finansbranchen er derimod underrepræsenterede. Andelen af stiftelser inden for denne branche udgør 23 pct., mens konkurser og tvangsopløsninger udgør 13 pct. Det skyldes med al sandsynlighed, at en stor del af disse iværksætterselskaber er holdingselskaber.

²² ”Alderen” for virksomhederne er beregnet som forskellen på virksomhedens slutdato og startdato. For et nystiftet selskab kan den første regnskabsperiode være op til 18 måneder. Og selskabet har derefter 5 måneder til at indberette årsrapporten.

I nedenstående figur 7.2 ses, hvor stor en andel af de stiftede iværksætterselskaber inden for hver branche, der er tvangsopløst eller gået konkurs.

Det ses, at knap 11 pct. af de iværksætterselskaber, der er stiftet i den næstmest benyttede branche Handel og transport, bliver tvangsopløst eller går konkurs, se figur 7.2. Omkring 9 pct. af iværksætterselskaberne i branchen Bygge og anlæg er ophørt enten ved konkurs eller tvangsopløsning. Som det fremgår af figur 3.4, der viser stiftelser fordelt på brancher, er det den femte mest benyttede branche blandt iværksætterselskaber. Det fremgår også af figur 7.2, at iværksætterselskaberne i den anvendte branche Finansiering og forsikring kun i en lille grad er blevet tvangsopløst eller gået konkurs. Der ses et tilsvarende billede for anpartsselskaber.

Figur 7.2 Andel af stiftelser i 2014-2017, der er tvangsopløst eller gået konkurs, fordelt på brancher

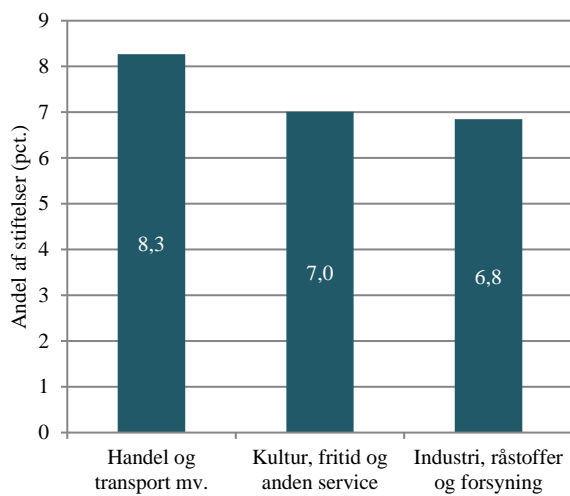

Anm.: Andelen er beregnet som antallet af virksomheder, der er tvangsopløst eller gået konkurs i en given branche i forhold til antallet af stiftede virksomheder i den givne branche. Figuren indeholder ikke virksomheder med branchekoden: Uoplyst.
 Kilde: CVR (den 1. januar 2018)

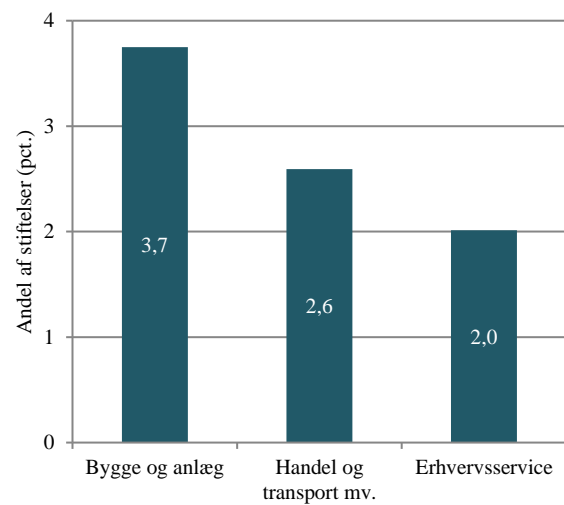
Den høje andel af iværksætterselskaber, der er stiftet inden for branchen Handel og transport, som opløses, dækker både tvangsopløsninger og konkurser. Det fremgår af figur 7.3a og 7.3b, at 8 pct. af de stiftede iværksætterselskaber indenfor Handel- og transportbranchen tvangsopløses, og 3 pct. går konkurs. Det ses yderligere, at 4 pct. af de stiftede iværksætterselskaber inden for Bygge og anlægsbranchen er gået konkurs, se figur 7.3b. Der er altså tegn på, at det er en ustabil branche, da en relativ høj andel af selskaberne bliver opløst, især ved konkurs.

Figur 7.3 Top tre mest opløste brancher mellem iværksætterselskaber stiftet i 2014-2017

a. Tvangsopløsning

b. Konkurs

Anm.: Andelen er beregnet som antallet af virksomheder, der er tvangsopløst eller gået konkurs i en given branche i forhold til antallet af stiftede virksomheder i den givne branche.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018)

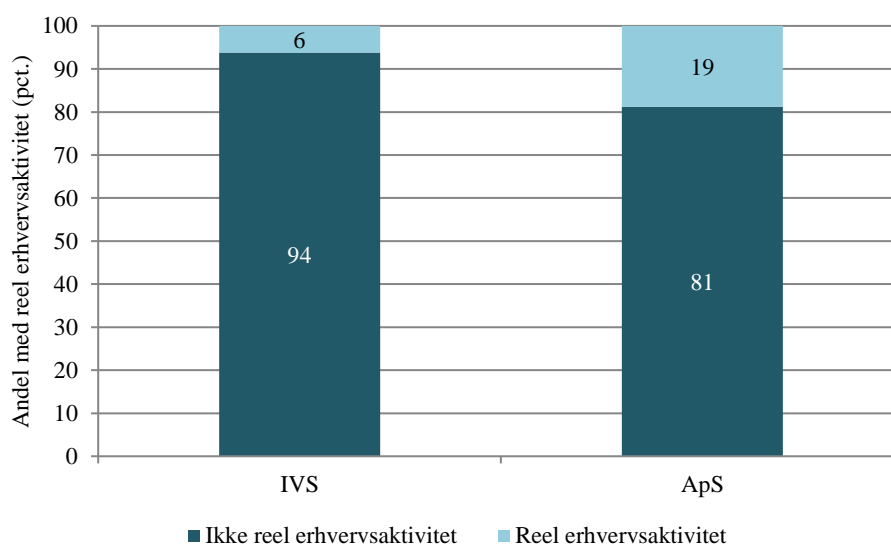
7.2 Erhvervsaktiviteten i tvangsopløste og konkursramte iværksætterselskaber

Der er en stor del af iværksætterselskaber, der er stiftet i perioden 2014-2016, som ikke kommer i gang med reelt at drive selskabet, inden det lukkes ned igen. I nedenstående figur ses iværksætterselskaber og anpartsselskaber, der er stiftet i 2014-2016 og som er blevet tvangsopløst eller gået konkurs i 2016 fordelt på om virksomheden har en reel erhvervsaktivitet i 2016 eller ej (dvs. aktivitet svarende til 0,5 årsværk).

94 pct. af de iværksætterselskaber, der er stiftet i 2014-2016, der er tvangsopløst eller gået konkurs, har ikke opnået en reel erhvervsaktivitet før ophør. Andelen af anpartsselskaber, der ikke opnår en reel erhvervsaktivitet før ophør er markant lavere og ligger på 81 pct., se figur 7.4.

At iværksætterselskaberne ikke reagerer på varslet om tvangsopløsning fra Erhvervsstyrelsen, og at der ikke er opnået en reel erhvervsaktivitet kan indikere, at disse iværksætterselskaber ikke på noget tidspunkt er kommet i gang med at drive virksomheden.

Figur 7.4 Andel af iværksætterselskaber, stiftet i 2014-2016, med reel erhvervsaktivitet før tvangsopløsning eller konkurs

Anm.: Andelen er beregnet som antallet af virksomheder med reelt aktive virksomheder i forhold til antallet af virksomheder, der er tvangsopløst eller gået konkurs.

Kilde: CVR (1. januar 2018), Danmarks Statistik (FIRM 2014-2015) og særkørsel fra Danmarks Statistisk (foreløbig FIRM 2016).

Af figur 4.3, der viser andelen af iværksætterselskaber med reel erhvervsaktivitet fordelt på brancher, fremgår det, at iværksætterselskaber indenfor branchen Handel og transport har en relativ høj andel af selskaber, der formår at opnå en reel erhvervsaktivitet, hvilket vil sige, at det er en branche, der bidrager positivt til væksten i den danske økonomi. Men til gengæld viser overstående figur 7.2, at Handels- og transportbranchen er overrepræsenteret i forhold til tvangsopløsninger og konkurser.

Selvom Bygge- og anlægsbranchen kun udgør 6 pct. af det samlede antal af iværksætterselskabsstiftelser, er der tegn på, at det er en ustabil branche, da en relativ høj andel af selskaberne bliver opløst, især ved konkurs. Samtidig fremgår det også af figur 4.3, at det er under 10 pct. af disse selskaber, der opnår en reel erhvervsaktivitet.

Der er ikke nødvendigvis en forventning til, at iværksætterselskaberne opnår en reel erhvervsaktivitet (svarende til minimum 0,5 årsværk) inden for de første par år af selskabets levetid, men der er en forventning om at selskaberne efterlever reglerne. Som det fremgår af afsnit 6.1 er der 10 pct. af iværksætterselskaberne, der fx ikke indsender deres årsregnskab og ikke reagerer på en varsel om oversendelse til tvangsopløsning. 68 pct. af iværksætterselskaberne ophører således inden for de første to leveår. Når dette sammenholdes med, at mange af iværksætterselskaberne ligeledes ikke opnår reel erhvervsaktivitet, kan det indikere, at en del af iværksætterselskaberne ikke får gang i driften, hvilket kan være et resultat af en relativt simpel stiftelsesproces.

7.3 Genoptagelse af iværksætterselskaber

Et selskab, der er oversendt til tvangsopløsning fra Erhvervsstyrelsen til skifteretterne, har i visse tilfælde mulighed for at blive genoptaget. Det betyder, at selskabet vender tilbage til ”normal” status og kan fortsætte som hidtidigt. Hvis selskabet skal genoptages, skal det opfylde de samme krav som ved stiftelsen. Det kan betyde, at egentlig solvente selskaber dvs. selskaber, der løbende kan betale deres fordringer, efterhånden som de forfalder, kan blive genoptaget. Hvis et iværksætterselskab ønsker at blive genoptaget, skal der udarbejdes

en erklæring af en vurderingsmand om, at kapitalen er til stede og om, at der ikke er ydet lån til selskabsdeltagerne i strid med selskabsloven.

Af figur 7.1 fremgår det, at 757 iværksætterselskaber svarende til 17 pct. af de iværksætterselskaber, der er blevet oversendt til tvangsopløsning, er blevet genoptaget. For anpartsselskaber drejer det sig om 874 selskaber svarende til 31 pct.

Det er omkostningsfrit for et selskab at blive tvangsopløst. Til sammenligning vil et selskab der skal genoptages blive pålagt at betale for en vurderingsmandserklæring (skal udarbejdes af en revisor), genoptagelsesgebyr samt eventuelt en likvidator. Der er tegn på, at iværksætterselskaberne, der er under tvangsopløsning, ikke har et incitament til at blive genoptaget, og derfor bliver tvangsopløst omkostningsfrit (dog er det ikke omkostningsfrit for det offentlige), for derefter at stifte et nyt selskab, fremfor at betale udgifterne forbundet med genoptagelsen. Stiftelse af et nyt iværksætterselskab koster 670 kr. i stiftelsesgebyr.

7.4 Omkostninger for Erhvervsstyrelsen, Skatteforvaltningen og Skifteretten

Dette afsnit kvantificerer omkostningerne forbundet med tvangsopløsninger og konkurser.

Erhvervsstyrelsen har administrative omkostninger forbundet med tvangsopløsninger af selskaber. Erhvervsstyrelsen offentliggør oversendelsen til tvangsopløsning i CVR og anmoder skifteretterne om at opløse selskabet. Skatteforvaltningen har administrative omkostninger til udformning af betalingserklæringer i den enkelte sag.

Skifteretten bærer omkostningen ved den faktiske opløsning af selskabet. Når Erhvervsstyrelsen har anmodet skifteretten om at tvangsopløse et selskab, skal skifteretten tage stilling til, om der skal foretages en bobehandling og i givet fald hvilken. Skifteretten kan udnævne en eller flere likvidatorer og en revisor. Hvis selskabet ikke ejer nogen aktiver, som kan dække omkostningerne ved en opløsningsbehandling, og hvis der ikke er nogen, der ønsker at stille sikkerhed for boomkostningen, bliver selskabet tvangsopløst²³. Omkostningerne ved opløsningen betales af statskassen.

Erhvervsstyrelsen, Skatteforvaltningen og skifteretterne har ikke en opgørelse af, hvor stor en del af omkostningerne, der direkte er forbundet til opløsning af iværksætterselskaberne, men meget groft estimeret udgør iværksætterselskaber 60 pct., og anpartsselskaberne udgør 40 pct. af opløsningerne ved tvangsopløsning, konkurs og frivillig likvidation. Fordelingen på 60/40 er beregnet ud fra, hvor mange af de nystiftede iværksætterselskaber og anpartsselskaber, der er tvangsopløst i perioden. Derfor er det et meget groft estimat, da der også er omkostninger forbundet med opløsningen af bl.a. aktieselskaber, der er stiftet i perioden og derudover virksomheder, der er stiftet før perioden 2014-2017. Yderligere er omkostningen forbundet med opløsningen af iværksætterselskaber, hvor der ikke umiddelbart har været en reel erhvervsaktivitet formentlig lavere end omkostningen ved opløsningen af et anparts- eller aktieselskab.

Omkostninger for Erhvervsstyrelsen og Skatteforvaltningen

Erhvervsstyrelsen har ikke en specifik opgørelse af administrative omkostninger forbundet med tvangsopløsninger af selskaber, men styrelsen har i forbindelse med spørgsmål til Folketingets Erhvervs-

²³ Skifteretten opløser et selskab efter en analogi af konkurslovens § 143

Vækst- og Eksportudvalg i 2017 beregnet et groft estimat af omkostningerne ved to hovedaktiviteter i forbindelse med oversendelse af tvangsopløsningsanmodninger til Skifteretterne i 2016 og 2017²⁴.

De to hovedaktiviteter, hvor Erhvervsstyrelsen har administrative omkostninger, er 1) i forbindelse med konkurser, likvidation mv. og 2) i forbindelse med genoptagelser af virksomheder, der er oversendt til tvangsopløsning.

Erhvervsstyrelsen har beregnet, at de har en årlig omkostning på 2,4 mio. kr. i 2016 og 2,5 mio. kr. i 2017, hvilket svarer til en gennemsnitlig sagsomkostning på 240 kr., jf. tabel 7.2.

Tabel 7.2 Estimat af Erhvervsstyrelsens årlige udgifter i forbindelse med tvangsopløsninger, 2016 og 2017

Hovedaktivitet	2016	2017
Antal sager	10.000	10.500
Gennemsnitlig omkostning pr. sag	240 kr.	238 kr.
Erhvervsstyrelsens omkostninger	2,4 mio. kr.	2,5 mio. kr.

Anm.: Erhvervsstyrelsen, Skatteforvaltningen og Skifteretterne har ikke en opgørelse af omkostninger forbundet med tvangsopløsninger og har derfor beregnet grove estimater til brug for besvarelse af spørgsmål 197.

Kilde: Besvarelse af ERU spørgsmål 197 alm. del stillet af udvalget den 22. september efter ønske fra Thomas Jensen (S)

Skatteforvaltningen har ligeledes administrative omkostninger i forbindelse med tvangsopløsning, da Skatteforvaltningens medarbejdere bidrager til opgaver i den forbindelse. Skatteforvaltningen har, som Erhvervsstyrelsen, ikke en specifik opgørelse af de administrative omkostninger forbundet med tvangsopløsninger, men har oplyst antallet af årsværk, der indgår i arbejdet i forbindelse med tvangsopløsninger.

Skatteforvaltningen anvendte i 2016 1,1 årsværk på tvangsopløsninger og likvidation. Og fra januar til ultimo september 2017 anvendte Skatteforvaltningen 1,2 årsværk.

Der har både for Erhvervsstyrelsen og Skatteforvaltningen været en lille stigning i omkostningerne i forbindelse med tvangsopløsninger som følge af, at det samlede antal af tvangsopløsningsanmodninger er steget.

Omkostninger for Skifteretterne

Domstolsstyrelsen har ligeledes beregnet et groft estimat over skifteretternes gennemsnitlige omkostninger forbundet med tvangsopløsningssager.

Domstolsstyrelsen har beregnet den gennemsnitlige omkostning til at være et sted mellem 4.000-6.500 kr., hvor omkostningen har været nedadgående i perioden 2014-2016, se tabel 7.3. Skifteretternes samlede omkostninger er steget fra 32 mio. kr. i 2014 til 46 mio. kr. i 2016 bl.a. som følge af antallet af iværksætterselskaber, der oversendes til tvangsopløsning.

Tabel 7.3 Estimat af Skifteretternes gennemsnitlige omkostning pr. sag, 2014-2016

Omkostninger (kr., løbende priser)	2014	2015	2016
Afsluttede tvangsopløsningssager	4.992	5.143	10.836
Gennemsnitlige udgifter pr. sag	6.446	4.375	4.196
Skifteretternes omkostninger (mio. kr.)	32,2	32,8	45,5

Anm.: Erhvervsstyrelsen, Skatteforvaltningen og Skifteretterne har ikke en opgørelse af omkostninger forbundet med tvangsopløsninger og har derfor beregnet grove estimater til brug for besvarelse af spørgsmål 197.

Kilde: Besvarelse af ERU spørgsmål 197 alm. del stillet af udvalget den 22. september efter ønske fra Thomas Jensen (S)

²⁴ Besvarelse af spørgsmål 197 alm. del stillet af udvalget den 22. september efter ønske fra Thomas Jensen (S): <http://www.ft.dk/samling/20161/almDEL/eru/spm/197/svar/1450093/1830096.pdf>

Det fremgår af ovenstående, at omkostningerne for især skifteretterne har været stigende i perioden 2014 til 2016 (dog med et fald i den gennemsnitlige omkostning pr. sag). Da iværksætterselskaberne groft sagt estimeres til at udgøre 60 pct. af opløsningerne, koster det knap 28 mio. kr. i 2016 at opløse iværksætterselskaberne. Det viser, at indførslen af iværksætterselskaberne især har været ressourcekrævende for skifteretterne, men dog med de forbehold for det grove estimat, at 60 pct. af omkostningerne kan tilskrives iværksætterselskaber jf. ovenfor.

8 Forebyggende kontrol og virksomhedernes skatte- og afgiftsrestancer i Skatteforvaltningen

Iværksætteri er forbundet med væsentlig usikkerhed og risiko, og en stor andel af virksomheder ophører inden for de første fem leveår. Hensigten med det nye lave kapitalkrav på ned til 1 kr. (og opsparingskravet på 25 pct. af årets overskud) var at tilskynde til mere iværksætteri. Samtidig var man klar over, at virksomhedsformen til dels ville tiltrække mindre professionelle iværksættere, som ikke alle ville blive en succes og derfor måtte lukke ned igen. Der var ved introduktionen af iværksætterselskabet i 2014 derfor usikkerhed om, hvorvidt virksomhedsformen også ville blive anvendt til svig og momsunddragelse i højere grad end andre virksomhedsformer. Argumentet var, at det lave kapitalkrav samt den begrænsede hæftelse ville gøre det let at starte et selskab, opbygge gæld, for derefter at lade selskabet opløse uden konsekvens.

I dette afsnit undersøges det om der er tegn på, at iværksætterselskaberne i højere grad end andre relevante virksomhedsformer bliver sanktioneret ved Skatteforvaltningens kontrol ifm. momsregistrering. Det undersøges endvidere, om der er indikationer på, at der er særlige udfordringer i forhold til iværksætterselskabers skatte- og afgiftsrestancer sammenlignet med nystiftede anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder. Det gøres ved at undersøge iværksætterselskabernes skatte- og afgiftsrestancer, der fx omfatter moms og A-skat.

8.1 Forebyggende restanceinstrument i Skatteforvaltningen

Når nye virksomheder anmoder om registrering hos Skatteforvaltningen (fx momsregistrering, lønsumsafgift, A-skat eller punktafgift) udføres der en kontrol eller – mere præcist - forebyggende restancearbejde ved selve anmodningen om registrering efter skatte- og afgiftslovgivningen. Det gør Skatteforvaltningen for at forebygge en potentiel opbygning af restancer i virksomhederne. Hvis en virksomhed, der anmoder om en registrering hos Skatteforvaltningen, er blevet visiteret til kontrol, har Skatteforvaltningen tre instrumenter, der samlet bliver betegnet som "Trip, trap, træsko". Ved "trip" forstås, at en virksomhed, som betingelse for at blive registreret hos Skatteforvaltningen, kan blive pålagt forkortet afregning med fx moms, hvilket vil sige at virksomheden skal angive og betale moms månedsvis. Ved "trap" forstås, at en virksomhed, som betingelse for at blive registreret hos Skatteforvaltningen, kan blive pålagt at stille betryggende sikkerhed for nye restancer, der er vurderet at være risiko for at kunne opstå i den pågældende virksomhed. Og ved "træsko" forstås, at en virksomhed, der ikke stiller den krævede sikkerhed, bliver nægtet registrering efter skatte- og afgiftslovgivningen²⁵.

Udvælgelse af virksomheder til forebyggende restancearbejde sker i første omgang udelukkende på baggrund af en maskinel visitering af registrerede fordringer registreret under inddrivelse hos Skatteforvaltningen, hvor deltagende personer (ejer, direktøren, direktionsmedlemmer mv.) i de nye virksomheder undersøges. Hvis deltagende personer tidligere har påført staten et tab eller har aktuel usikret gæld fra en anden virksomhed på over 50.000 kr., bliver virksomheden automatisk visiteret til forebyggende restancearbejde. Stråmandsvirksomheder søges i processen ligeledes identificeret manuelt, således, at en sanktion kan gennemføres overfor den, der reelt leder virksomheden (bagmanden), såfremt der er grundlag derfor. Hver sag behandles derefter manuelt. Det objektive/maskinelle grundlag for mulig sanktion kvalitetssikres, og ud fra en subjektiv vurdering afgøres det, om der er begrundet risiko for, at staten vil lide tab ved at lade virksomheden

²⁵ Kilde: <http://skat.dk/skat.aspx?oid=2060377>

registrere. Såfremt det vurderes sandsynligt, pålægges virksomheden en af sanktionerne i ”Trip, trap, træsko”²⁶.

I tabel 8.1 nedenfor ses antallet af sanktioner, som Skatteforvaltningen har pålagt virksomheder i registreringsfasen, samt antallet af virksomheder, der søger om at blive momsregistreret. Det ses af tabellen, at der er en markant stigning i antallet af sanktioner fra 1.185 i 2014 til 3.200 i 2016. Stigningen skyldes dels, at Skatteforvaltningen har opmandet på området for forebyggelse af restancer, dels indførelsen af EFI i 2013, som efterfølgende har medført manglende inddrivelse af erhvervsrestancer. Den manglende inddrivelse har medført flere skyldnere blandt virksomheder, hvilket giver grundlag for at lave flere sanktioner, når disses ejere eller direktører mv., anmoder om registrering af en ny virksomhed.

Tabel 8.1 Antal ”Trip, trap, træsko” sanktioner og nye momsregistreringer fordelt på udvalgte virksomhedsformer, 2014-2017.

År	Iværksætterselskab	Anpartsselskab	Enkeltmandsvirksomhed
Antal sanktioner			
2014	115	421	649
2015	465	794	830
2016	737	1.273	1.240
2017	764	1.251	1.185
Antal nye momsregistreringer			
2014	2.706	12.353	30.278
2015	4.487	12.064	27.853
2016	5.637	12.566	28.227
2017	6.227	12.844	27.394

Anm.: Grupperingen ”Enkeltmandsvirksomhed” indeholder I/S og øvrige, men næsten udelukkende enkeltmandsvirksomheder. Antallet af nye momsregistreringer ændrer sig løbende på grund af bagudrettede momsregistreringer. Der ses en markant stigning i antallet af sanktioner fra 2014-2016. Forklaringen skal formentlig findes i et stigende antal skyldnere hos Skatteforvaltningen bl.a. som følge af nedlukningen af den automatiserede inddrivelse via EFI/DMI i 2015 samtidig med en opprioritering af medarbejdere på det forebyggende restancearbejde i Skatteforvaltningen.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

I tabel 8.2 nedenfor ses fordelingen af sanktioner, momsregistreringer og sanktioner relativt til momsregistreringer. Det fremgår af tabel 8.2, at andelen af sanktioner, der kan henføres til iværksætterselskaber i 2017, er 24 pct. Til sammenligning er andelen for anpartsselskaber 39 pct. og enkeltmandsvirksomheder 37 pct. Andelen af sanktioner imod iværksætterselskaber har været stigende i perioden 2014 til 2017 fra 10 til 24 pct., hvorimod andelen af sanktioner mod enkeltmandsvirksomheder er faldet i perioden fra 55 til 37 pct. Stigningen i andelen skal bl.a. tilskrives en generel stigning i antallet af iværksætterselskaber, mens antallet af enkeltmandsvirksomheder har været relativt stabilt i perioden. Andelen af momsregistreringer ses ligeledes af tabel 8.2. Iværksætterselskaberne er steget fra 6 pct. i 2014 og udgør i 2017 13 pct. af momsregistreringerne. 28 pct. af momsregistreringerne er anpartsselskaber, og 59 pct. er enkeltmandsvirksomheder.

Hvis de to andele (sanktioner og momsregistreringer) sammenholdes, ses det både for iværksætterselskaber og anpartsselskaber, at andelen af sanktioner er højere end andelen af momsregistreringer i perioden, mens det modsatte gør sig gældende for enkeltmandsvirksomheder. Iværksætterselskaber og anpartsselskaber er derfor

²⁶ Ud over de tre nævnte sanktioner kan negativ moms tilbageholdes i et år og toldkredit kan nægtes, ifm. importregistreringsanmodning. Disse sanktioner er ikke medtaget i statistikken.

overrepræsenteret, hvis der ses på forholdet mellem andelen af sanktioner og momsregistreringer. Enkeltmandsvirksomhederne er derimod underrepræsenterede.

At andelen af sanktioner mod enkeltmandsvirksomheder er så markant lavere end andelen af momsregistreringer af enkeltmandsvirksomheder skyldes primært, at indehaveren af enkeltmandsvirksomheden ofte ikke har drevet virksomhed før, og der derfor ikke tidligere er stiftet virksomhedsgæld til staten. Dermed har Skatteforvaltningen intet grundlag for at sanktionere i forhold til trip, trap, træsko.

Hvis antallet af sanktioner ses relativt i forhold til antallet af virksomheder, der ønskes momsregistreret, fremgår det, at 12 pct. af iværksætterselskaberne, der momsregistreres, ligeledes sanktioneres. For anpartsselskaberne er det 10 pct., og for enkeltmandsvirksomhederne er det 4 pct., se tabel 8.2.

Tabel 8.2 Fordeling af sanktioner og momsregistreringer, 2014-2017.

År	Andel af samlede sanktioner (pct.)			Andel af momsregistreringer (pct.)			Sanktioner relativt til antal momsregistreringer (pct.)		
	IVS	ApS	Enkeltm.	IVS	ApS	Enkeltm.	IVS	ApS	Enkeltm.
2014	10 pct.	36 pct.	55 pct.	6 pct.	27 pct.	67 pct.	4 pct.	3 pct.	2 pct.
2015	22 pct.	38 pct.	40 pct.	10 pct.	27 pct.	63 pct.	10 pct.	7 pct.	3 pct.
2016	23 pct.	39 pct.	38 pct.	12 pct.	27 pct.	61 pct.	13 pct.	10 pct.	4 pct.
2017	24 pct.	39 pct.	37 pct.	13 pct.	28 pct.	59 pct.	12 pct.	10 pct.	4 pct.

Anm.: Grupperingen ”Enkeltmandsvirksomhed” indeholder I/S og øvrige, men næsten udelukkende enkeltmandsvirksomheder. Antallet af nye momsregistreringer ændrer sig løbende på grund af bagudrettede momsregistreringer.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Iværksætterselskaberne ligger i hele perioden fra 2014 til 2017 med den højeste andel sanktioner ift. momsregistreringer, mens anpartsselskaber ligger 1 til 3 pct. point lavere. Enkeltmandsvirksomhederne har i hele perioden den laveste andel sanktioner ift. momsregistreringer, der ligger 1 til 6 pct. point under anpartsselskaber. Personkredsen i iværksætterselskaberne har dermed i lidt højere grad end anpartsselskaber risikable restancer fra tidligere virksomheder.

8.2 Identifikation af potentielle svigvirksomheder

Ud over Skatteforvaltningens forebyggende restancearbejde, har Skatteforvaltningen ligeledes et forebyggende svigarbejde, der går målrettet efter at få stoppet potentielle svigvirksomheder i registreringsfasen hos Skatteforvaltningen.

Skatteforvaltningen anvender såvel maskinelle som manuelle kontroller til at afdække en række svigparametre/risikoindikatorer. Skatteforvaltningen har bl.a. defineret en række aktuelle risikobrancher, risikoadresser (dækadresseregisteret), samt eventuelle registreringer i KINFO og virksomheder med udenlandsk ledelse. Disse kontroller udføres digitalt.

Herudover består de manuelle kontroller i forhold til svig af forespørgsler på personkreds, herunder om der modtages overførselsindkomster o. lign. eller anvendes stråmænd. Svigvisiteringen hos Skatteforvaltningen afdækker ofte stråmænd i virksomheder, hvilket vil være et risikotegn i forhold til svig, og Skatteforvaltningens videre undersøgelser vil forsøge at afdække bagmænd, da personkredsen omkring selskaber og øvrige virksomheder kan være det stærkeste tegn på, at en ny virksomhed skal anvendes til svig.

Personer, som er kendt af Skatteforvaltningen indgår også i disse ”kontroller”, ligesom erfaringer fra kendte svigskomplekser ligeledes er et væsentligt parameter, ift. at identificere potentielle svigvirksomheder. Endvidere inddrages aktuelle svigtrends, fx handel med specielle varegrupper, eller pludselig opstået ny svigsetup.

Virksomheder udtages til nærmere visitering samt egentlig sagsbehandling og kontrol, når ovenstående svigsindikatorer giver grundlag for yderligere undersøgelser, hvilket er ren manuel sagsbehandling. Sagsbehandlingen består i indhentning af yderligere materiale, mødeafholdelse eller direkte udgående kontrol i den anmeldte virksomhed.

De visiterede virksomheder bliver enten identificeret som ikke-potentielle svigsager (hvoraf nogle dog stadig overvåges af Skatteforvaltningen) eller som potentielle svigsvirksomheder og bliver som følge heraf nægtet registrering af Skatteforvaltningen ²⁷.

Af tabel 8.3 fremgår det, at der har været en markant stigning i især enkeltmandsvirksomheder og iværksætterselskaber, der blev visiteret og faldt for svigsindikatorer i perioden 2015 til 2017, mens der har været en mere moderat stigning i antallet af visiteringer af anpartsselskaber. 30 pct. af de virksomheder, der blev visiteret i 2017, var iværksætterselskaber, 48 pct. var enkeltmandsvirksomheder, mens kun 22 pct. var anpartsselskaber. Dette skyldes, at iværksætterselskaber ofte har udsving på de parametre, som anvendes til udtagning til kontrol, herunder brancher, adresser, kendte personer osv.

Tabel 8.3 Antal og fordeling af målrettede visitationer, 2015-2017.

År	Antal visiteringer			Andel af visiteringer		
	IVS	ApS	Enkeltn.	IVS	ApS	Enkeltn.
2015	116	129	181	27 (pct.)	30 (pct.)	42 (pct.)
2016	286	270	370	31 (pct.)	29 (pct.)	40 (pct.)
2017	289	209	459	30 (pct.)	22 (pct.)	48 (pct.)

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Af tabel 8.4 fremgår antallet og fordelingen af nægtede registreringer som følge af, at de er identificeret som svigsvirksomheder efter visitering og sagsbehandling. 29 pct. af alle nægtede registreringer i 2015 var iværksætterselskaber stigende til 34 og 33 pct. i hhv. 2016 og 2017. Der er overordnet tale om en overrepræsentation af iværksætterselskaber blandt potentielle svigsvirksomheder ift. andelen af momsregistreringer. Iværksætterselskaberne udgjorde 13 pct. af nye momsregistreringer i 2017, jf. tabel 8.2, men 33 pct. af de virksomheder, som nægtes registrering.

Tabel 8.4 Antal og fordeling af nægtede registreringer, 2015-2017.

År	Antal nægtede registreringer			Andel af nægtede registreringer		
	IVS	ApS	Enkeltn.	IVS	ApS	Enkeltn.
2015	74	68	107	29 (pct.)	27 (pct.)	42 (pct.)
2016	193	142	215	34 (pct.)	25 (pct.)	38 (pct.)
2017	189	96	269	33 (pct.)	17 (pct.)	47 (pct.)

8.3 Virksomhedernes skatte- og afgiftsrestancer

Ved udgangen af 2017 havde ca. 8.100 iværksætterselskaber samlede restancer til det offentlige for ca. 710 mio. kr. i nominel værdi, med en kursværdi på ca. 70 mio. kr. svarende til 10 pct.²⁸. Kursværdien af en fordring

²⁷ Virksomheder som er blevet nægtet registrering, er sket via forslag til afgørelse samt afgørelse om nægtelse af registrering med klageadgang. Skatteforvaltningen laver kun afgørelser, såfremt der er mange indikationer og stor sandsynlighed for, at virksomheden vil blive anvendt til svig efter skatte- og afgiftslovgivningen. En række af de nægtede registreringer er fra fiktive virksomheder, hvor der fx er oplyst en falsk adresse, en falsk ejer/direktør eller udlænding uden kontaktmuligheder.

²⁸ <https://www.ft.dk/samling/20171/almindel/sau/spm/361/svar/1497099/1909418.pdf>

er det beløb, der udgør fordringens reelle værdi, og som forventes at kunne inddrives. Ved beregning af kursværdien tages udgangspunkt i fordringens nominelle værdi²⁹.

I denne analyse inkluderes udelukkende skatte- og afgiftsrestancer, hvilket beløber sig til 533 mio. kr. ved udgangen af 2017 fordelt over ca. 4.000 aktive og ca. 500 ophørte iværksætterselskaber. Der medtages ikke andre offentlige krav som renter, gebyrer/retsafgifter og kommunale krav.

Skatte- og afgiftsrestancer udgøres primært af moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav.

Den 31. december 2017 var virksomheders (både nye og eksisterende) skatte- og afgiftsrestancer opgjort til 27,9 mia. kr., hvilket udgjorde cirka 40 pct. af Skatteforvaltningens totale skatte- og afgiftsrestancer.

Størstedelen af alle virksomhedsformers skatte- og afgiftsrestancer kan tilskrives moms og A-skat, der tilsammen udgør knap 80 pct. af virksomhedernes samlede skatte- og afgiftsrestancer. Heraf udgør 56 pct. moms og 22 pct. A-skat pr. 31. december 2017. De øvrige ca. 20 pct. af restancerne er selskabs- og fondsskat, AM-bidrag, punktafgifter mv³⁰.

Af virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer på 27,9 mia. kr. havde iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017, skatte- og afgiftsrestancer for 3,9 mia. kr., svarende til 14 pct. Af bilag 9.2 fremgår udviklingen af skatterestancer i perioden 2014-2017 for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017.

Der er forskelle i fordelingen af skatter og afgifter afhængigt af virksomhedsform. 46 pct. af restancerne for aktive iværksætterselskaber, der er stiftet i perioden 2014-2017, er momsrestancer, mens 40 pct. af restancerne er A-skat. Lidt over halvdelen af aktive anpartsselskaber, der er stiftet i samme periode, har momsrestancer, mens ca. 30 pct. er A-skat. For aktive enkeltmandsvirksomheder, stiftet i perioden 2014-2017, er knap 75 pct., momsrestancer mens knap 20 pct. er A-skat, se bilag 9.3.

Udviklingen i skatte- og afgiftsrestancer for virksomheder

Den 31. december 2017 udgør de samlede skatte- og afgiftsrestancer blandt både aktive og ophørte iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017, 3,9 mia. kr. Heraf kan 17 pct. samlet set tilskrives iværksætterselskaberne, 59 pct. kan tilskrives anpartsselskaberne, og de resterende 25 pct. kan tilskrives enkeltmandsvirksomhederne.

Figur 8.1a og figur 8.1b viser skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 1. januar 2014 til 31. december 2017. Skatte- og afgiftsrestancerne er fordelt på aktive og ophørte virksomheder.

²⁹ PwC har i samarbejde med Skatteministeriet udarbejdet en model til ansættelse af offentlige gældsposters kursværdi. Modellen er i overensstemmelse med branchestandarderne for værdiansættelse i den finansielle sektor. Herudover er modellens parametre tilpasset de særlige forhold, der gælder for inddrivelse af gæld til det offentlige. Modellen forudsætter fuld udnyttelse af alle inddrivelsesværktøjer og en it-understøttet inddrivelse. Den beregnede kursværdi påvirkes derfor ikke af den midlertidigt nedsatte inddrivelse efter suspensionen af den automatiserede inddrivelse via EFI.

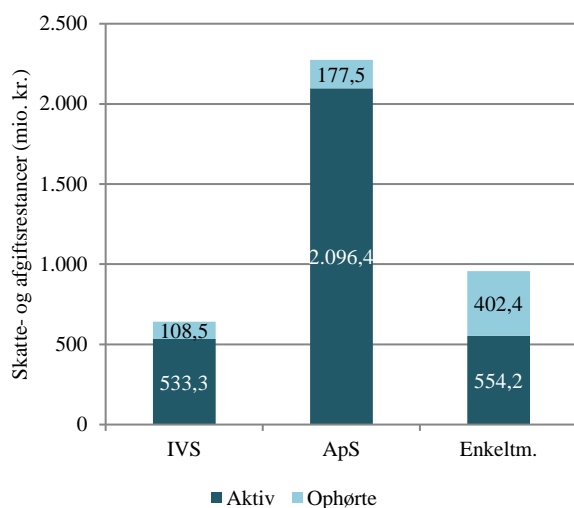
³⁰ Kilde: Danmarks Statistik (OFFRES2)

Den 31. december 2017 udgør de samlede skatte- og afgiftsrestancer i aktive iværksætterselskaber 533,3 mio. kr., restancerne i anpartsselskaberne er 2096 mio. kr., og restancerne i enkeltmandsvirksomhederne er 554,2 mio. kr. De samlede skatte- og afgiftsrestancer for ophørte iværksætterselskaber er 108,5 mio. kr., restancerne for anpartsselskaber er 177,5 mio. kr., og restancerne for enkeltmandsvirksomheder er 402,4 mio. kr., se figur 8.1a.

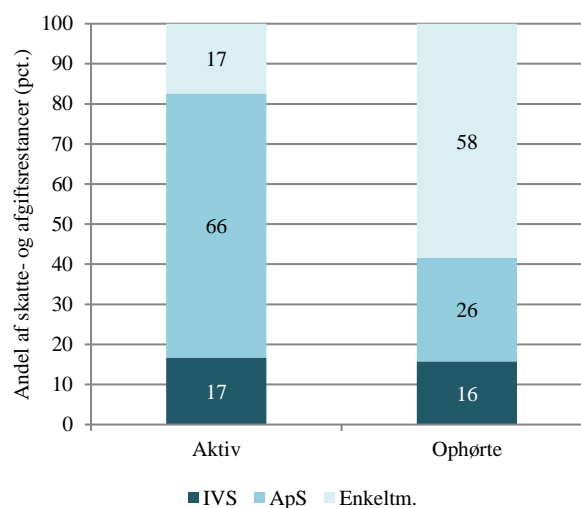
Det fremgår af figur 8.1b, at skatte- og afgiftsrestancerne i aktive iværksætterselskaber udgør 17 pct. af skatte- og afgiftsrestancerne i 2017, restancerne i aktive anpartsselskaber udgør 66 pct., og 17 pct. af restancerne kan tilskrives aktive enkeltmandsvirksomheder, se figur 8.1b.³¹ Restancerne i ophørte iværksætterselskaber udgør 16 pct. af skatte- og afgiftsrestancerne i 2017, mens 26 pct. af restancerne i ophørte virksomheder kan tilskrives anpartsselskaber, og 58 pct. kan tilskrives ophørte enkeltmandsvirksomheder, se figur 8.1b

Figur 8.1 Skatte- og afgiftsrestancer for udvalgte virksomhedsformer, 2017

a. Skatte- og afgiftsrestancer (mio. kr.)

b. Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer (pct.)

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Det ses af figur 8.1a og 8.1b, at iværksætterselskaberne kan tilskrives 17 og 16 pct. af de samlede restancer for hhv. aktive og ophørte virksomheder. Til sammenligning udgør iværksætterselskaberne tilsvarende 17 pct. af det samlede antal stiftede iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder i perioden 2014-2017 jf. tabel 3.1. 59 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer kan henføres til anpartsselskaber som udgør 33 pct. af stiftelserne. Enkeltmandsvirksomheder tegner sig for de resterende 25 pct. af skatte- og afgiftsrestancerne, og for 50 pct. af stiftelserne af de tre virksomhedsformer i perioden 2014 til 2017.

³¹ Opgørelsen indeholder kun skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder. Andre virksomhedsformer som fx aktieselskaber, interessentskaber mv. er ikke inddraget.

Gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer

I 2017 har knap 4.000 aktive iværksætterselskaber og godt 500 ophørte iværksætterselskaber skatte- og afgiftsrestancer. Antallet af virksomheder, der har skatte- og afgiftsrestancer, er brugt til at beregne et gennemsnit af restancer for de tre virksomhedsformer.

Det fremgår af tabel 8.5, når man ser på både de aktive og ophørte virksomheder, at næsten dobbelt så mange anpartsselskaber og knap tre gange så mange enkeltmandsvirksomheder, har skatte- og afgiftsrestancer i forhold til iværksætterselskaber. Dette skal dog ses i lyset af, at der har været stiftet knap tre gange så mange enkeltmandsvirksomheder og knap dobbelt så mange anpartsselskaber som iværksætterselskaber i perioden fra 2014-2017 jf. kapitel 3 tabel 3.1.

De gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer for aktive iværksætterselskaber var ultimo 2017 135.245 kr. pr. iværksætterselskab, 289.832 kr. pr. anpartsselskab og 75.307 kr. pr. enkeltmandsvirksomhed. De gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancerne for ophørte virksomheder var for alle tre virksomhedsformer højere end i aktive virksomheder, se tabel 8.5.

Tabel 8.5 Gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer fordelt på iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder (kr.) i 2017

	Aktive			Ophørte		
	Restancer (kr.)	Antal virks.	Gennemsnitlig, kr.	Restancer (kr.)	Antal virks.	Gennemsnitlig, kr.
IVS	533.272.488	3.943	135.245	108.515.448	514	211.120
ApS	2.096.357.570	7.233	289.832	177.532.130	537	330.600
Enkeltn.	554.181.684	7.359	75.307	402.386.384	4.551	88.417

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. De gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer er beregnet som et simpelt gennemsnit. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Tabel 8.5 viser, at iværksætterselskabers gennemsnitlige restancer på tværs af aktive og ophørte selskaber er næsten dobbelt så høje som enkeltmandsvirksomheders, mens anpartsselskaber har de højeste gennemsnitlige restancer, hvilket er forventeligt, da de typisk er større end iværksætterselskaber og enkeltmandsvirksomheder.

Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer

Af tabel 8.6 fremgår det, at 61 pct. af de aktive iværksætterselskaber har skatte- og afgiftsrestancer på under 50.000 kr. (2.420 iværksætterselskaber). De har sammenlagt skatte- og afgiftsrestancer for 47 mio. kr., hvilket udgør 9 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer for aktive iværksætterselskaber. Det fremgår endvidere af tabel 8.6, at 1 pct. af de aktive iværksætterselskaber har skatte- og afgiftsrestancer på over 1 mio. kr. (59 iværksætterselskaber). De har sammenlagt skatte- og afgiftsrestancer for 223 mio. kr., hvilket udgør 42 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer for aktive iværksætterselskaber. Dette viser, at både de aktive iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder er karakteriseret ved, at det er en mindre procentdel, der trækker den samlede restancebeholdning op, jf. bilag 9.4.

Tabel 8.6 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer i aktive iværksætterselskaber i 2017.

Beløb pr. virksomhed	Andel af virksomheder (pct.)	Virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (mio. kr.)	Fordeling af virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (pct.)
Under 50.000 kr.	61 pct.	47 mio. kr.	9 pct.
50.000-100.000 kr.	15 pct.	40 mio. kr.	8 pct.
100.000-500.000 kr.	20 pct.	165 mio. kr.	31 pct.
500.000-1.000.000 Kr.	2 pct.	59 mio. kr.	11 pct.
Over 1 mio. kr.	1 pct.	223 mio. kr.	42 pct.
Total	100 pct.	533 mio. kr.	100 pct.

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Der ses et tilsvarende mønster for skatte- og afgiftsrestancerne for de ophørte iværksætterselskaber i tabel 8.7. En mindre andel af ophørte iværksætterselskaber, kan ligeledes tilskrives en stor andel af de samlede skatte- og afgiftsrestancer. 2 pct. af de ophørte iværksætterselskaber kan således tilskrives 65 pct. af de samlede restancer, hvilket svarer til 71 mio. kr. Af tabel 8.7 fremgår det endvidere, at 58 pct. af de ophørte iværksætterselskaber har skatte- og afgiftsrestancer på under 50.000 kr. (296 iværksætterselskaber). De har sammenlagt skatte- og afgiftsrestancer for 5 mio. kr., hvilket udgør 5 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer for ophørte iværksætterselskaber. Det fremgår endvidere, at 2 pct. af de ophørte iværksætterselskaber har skatte- og afgiftsrestancer for over 1 mio. kr. (12 iværksætterselskaber). Denne gruppe har sammenlagt skatte- og afgiftsrestancer for 71 mio. kr., hvilket udgør 65 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer for ophørte iværksætterselskaber. Dette viser, at der er nogle få iværksætterselskaber, der trækker det samlede gennemsnitlige restanceniveau op.

Tabel 8.7 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer i ophørte iværksætterselskaber i 2017.

Beløb pr. virksomhed	Andel af virksomheder (pct.)	Virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (mio. kr.)	Fordeling af virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (pct.)
Under 50.000 kr.	58 pct.	5 mio. kr.	5 pct.
50.000-100.000 kr.	21 pct.	7 mio. kr.	7 pct.
100.000-500.000 kr.	18 pct.	20 mio. kr.	18 pct.
500.000-1.000.000 kr.	2 pct.	6 mio. kr.	5 pct.
Over 1 mio. kr.	2 pct.	71 mio. kr.	65 pct.
Total	100 pct.	109 mio. kr.	100 pct.

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Der ses et lignende mønster for anpartsselskaber, hvor en stor del af skatte- og afgiftsrestancerne i aktive og ophørte anpartsselskaber kan tilskrives en lille andel af selskaberne. Dog med en forskydning mod en højere andel, der har skatte- og afgiftsrestancer på over 1 mio. kr. 47 pct. af aktive anpartsselskaber har skatte- og afgiftsrestancer på under 50.000 kr. (3.404 anpartsselskaber). De har sammenlagt skatte- og afgiftsrestancer for 62 mio. kr., hvilket udgør 3 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer for aktive anpartsselskaber. 5 pct. af de aktive anpartsselskaber har skatte- og afgiftsrestancer for over 1 mio. kr. (326 anpartsselskaber). De har sammenlagt skatte- og afgiftsrestancer for 1,2 mia. kr., hvilket udgør 59 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer for aktive anpartsselskaber, se bilag 9.4.

For enkeltmandsvirksomheder er der imidlertid en højere andel, der har skatte- og afgiftsrestancer på under 50.000 kr. 73 pct. af aktive enkeltmandsvirksomheder har skatte- og afgiftsrestancer på under 50.000 kr. (5.336 enkeltmandsvirksomheder). De har sammenlagt skatte- og afgiftsrestancer for 101 mio. kr., hvilket udgør 18 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer for aktive enkeltmandsvirksomheder. 1 pct. af de aktive

enkeltmandsvirksomheder har skatte- og afgiftsrestancer for over 1 mio. kr. (41 enkeltmandsvirksomheder). De har sammenlagt skatte- og afgiftsrestancer for 150 mio. kr., hvilket udgør 27 pct. af de samlede skatte- og afgiftsrestancer for aktive enkeltmandsvirksomheder, se bilag 9.4.

Analysen af skatte- og afgiftsrestancer viser dertil, at de gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber er næsten dobbelt så høje som enkeltmandsvirksomheders og betydeligt lavere end anpartsselskabers gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer.

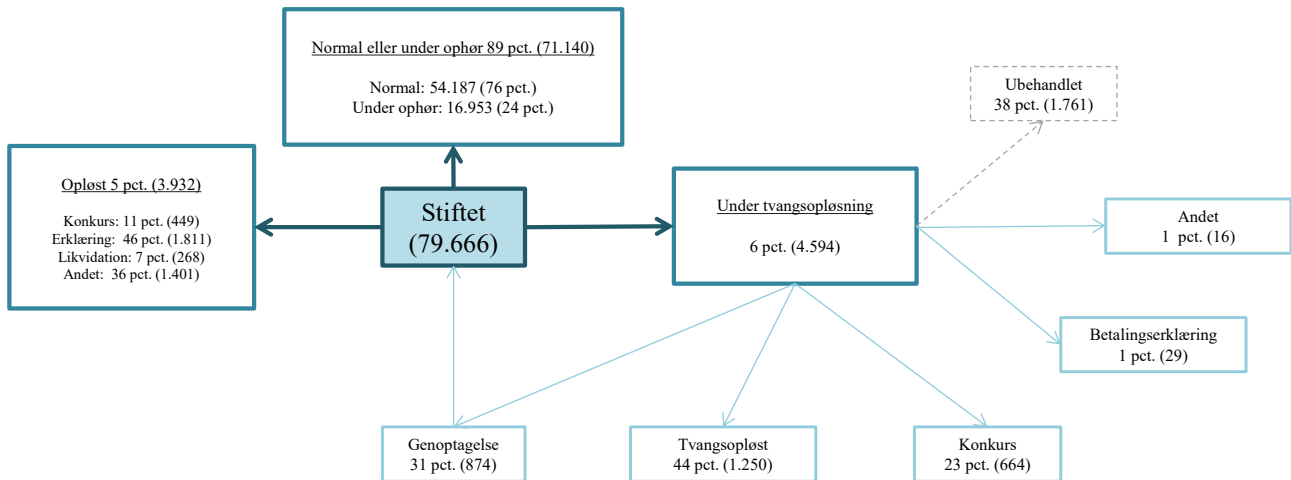
Fordelingen af restancer indenfor hver virksomhedsform er i høj grad sammenlignelig, da det gør sig gældende for alle tre virksomhedstyper, at det er en mindre gruppe virksomheder, der oparbejder store restancer. Generelt set har anpartsselskaber den største restancemasse mv., når der sammenlignes med de to andre virksomhedsformer. Anpartsselskaber har de klart højeste gennemsnitlige restancer. Derudover har iværksætterselskaberne næsten dobbelt så høje gennemsnitlige restancer som enkeltmandsvirksomheder.

Mellem iværksætterselskaber og enkeltmandsvirksomheder er der en relativt højere andel af iværksætterselskaber, som har skatte- og afgiftsrestancer. Dette gælder i forhold til andelen af virksomheder med skatte- og afgiftsrestancer, de gennemsnitlige skatte- og afgiftsrestancer og andelen af virksomheder med restancer på over 100.000 kr.

9 Bilag

9.1 Opløsningsmetode for anpartsselskaber, stiftet i perioden 2014-2017

Figur 9.1 Opløsningsmetode for anpartsselskaber, der er stiftet i 2014-2017

Anm.: Der er udført en manuel gennemgang af de enkelte virksomheder statusskift (historiske data) og deres endelige status (status den 31. december 2017). Dette gøres da de historiske skift bygger til dels på manuel sagsbehandling, hvilket kan medføre indtastningsfejl. Hvis en virksomhed fx har en aktiv status den 31. december, men tidligere har haft en status som ophørt, da vil denne ophørte status ikke blive inkluderet, da dette ikke er en mulighed og derfor kategoriseret som en fejlindtastning i systemet.

Kilde: CVR (den 1. januar 2018) og Erhvervsstyrelsens sagsbehandlingssystem SAG.

9.2 Udvikling i skatte- og afgiftsrestancer, 2014 – 2017

Tabel 9.2.1 Udvikling i aktive virksomheders skatte- og afgiftsrestancer 2014-2017

Aktive	IVS		ApS		Enkeltn.	
	Antal virks.	Restancer	Antal virks.	Restancer	Antal virks.	Restancer
2014	8	195.393	94	8.749.328	152	30.583.426
2015	369	13.922.684	1.161	133.357.823	1.278	46.676.167
2016	2.022	162.810.974	4.963	956.493.737	4.385	229.872.940
2017	3.943	533.272.488	7.233	2.096.357.570	7.359	554.181.684

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter. Stigningen i restancerne skyldes bl.a. nedlukningen af den automatiserede inddrivelse via EFI/DMI i 2015.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Tabel 9.2.2 Udvikling i ophørte virksomheders skatte- og afgiftsrestancer 2014-2017

Ophørte	IVS		ApS		Enkeltn.	
	Antal virks.	Restancer	Antal virks.	Restancer	Antal virks.	Restancer
2014	27	1.268.754	67	6.350.491	203	6.969.248
2015	335	22.031.877	522	131.785.149	1.733	120.692.775
2016	708	89.034.661	966	320.641.308	3.938	315.238.938
2017	514	108.515.448	537	177.532.130	4.551	402.386.384

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter. Stigningen i restancerne skyldes bl.a. nedlukningen af den automatiserede inddrivelse via EFI/DMI i2015.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018.

9.3 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer på typer i 2017

Tabel 9.3.1 Skatte- og afgiftsrestancer fordelt på typer i 2017 (kr.)

Type af restance	IVS		ApS		Enkeltmand	
	Aktiv	Ophørt	Aktiv	Ophørt	Aktiv	Ophørt
Moms	244.337.678	48.326.354	1.097.235.974	81.494.527	408.812.335	223.442.273
A-skat	213.936.682	48.831.644	676.260.128	70.989.613	104.719.961	145.725.667
Selskabsskat- og fondsskat	17.806.291	1.142.620	123.578.406	3.096.990		
Punktafgifter	7.851.304	388.784	24.137.715	6.671.436	6.480.171	4.027.277
AM-bidrag	47.401.641	9.377.484	160.203.842	15.101.669	25.515.127	27.134.524
Lønsum	230.228	36.000	1.967.889	75.052	4.231.296	1.272.789
Told	825.706	141.833	4.682.719	45.367	1.401.381	570.763
Øvrige skatte- og afgiftskrav	882.957	270.730	8.290.896	57.476	3.021.413	213.091
Total	533.272.488	108.515.448	2.096.357.570	177.532.130	554.181.684	402.386.384

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018.

Tabel 9.3.2 Skatte- og afgiftsrestancer fordelt på typer i 2017 (pct.)

Type af restance	IVS		ApS		Enkeltn.	
	Aktiv	Ophørt	Aktiv	Ophørt	Aktiv	Ophørt
Moms	45,8	44,5	52,3	45,9	73,8	55,5
A-skat	40,1	45,0	32,3	40,0	18,9	36,2
Selskabsskat- og fondsskat	3,3	1,1	5,9	1,7	0,0	0,0
Punktafgifter	1,5	0,4	1,2	3,8	1,2	1,0
AM-bidrag	8,9	8,6	7,6	8,5	4,6	6,7
Lønsum	0,0	0,0	0,1	0,0	0,8	0,3
Told	0,2	0,1	0,2	0,0	0,3	0,1
Øvrige skatte- og afgiftskrav	0,2	0,2	0,4	0,0	0,5	0,1
Total	100	100	100	100	100	100

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

9.4 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer i aktive og ophørte anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder i 2017

Tabel 9.4.1 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer i aktive anpartsselskaber i 2017.

Beløb pr. virksomhed	Andel af virksomheder (pct.)	Virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (mio. kr.)	Fordeling af virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (pct.)
Under 50.000 kr.	47 pct.	62 mio. kr.	3 pct.
50.000-100.000 kr.	15 pct.	78 mio. kr.	4 pct.
100.000-500.000 kr.	28 pct.	462 mio. kr.	22 pct.
500.000-1.000.000 kr.	5 pct.	252 mio. kr.	12 pct.
Over 1 mio. kr.	5 pct.	1.242 mio. kr.	59 pct.
Total	100 pct.	2.096 mio. kr.	100 pct.

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Tabel 9.4.2 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer i ophørte anpartsselskaber i 2017.

Beløb pr. virksomhed	Andel af virksomheder (pct.)	Virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (mio. kr.)	Fordeling af virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (pct.)
Under 50.000 kr.	46 pct.	4 mio. kr.	2 pct.
50.000-100.000 kr.	17 pct.	6 mio. kr.	4 pct.
100.000-500.000 kr.	27 pct.	32 mio. kr.	18 pct.
500.000-1.000.000 kr.	4 pct.	16 mio. kr.	9 pct.
Over 1 mio. kr.	7 pct.	119 mio. kr.	67 pct.
Total	100 pct.	178 mio. kr.	100 pct.

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Tabel 9.4.3 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer i aktive enkeltmandsvirksomheder i 2017.

Beløb pr. virksomhed	Andel af virksomheder (pct.)	Virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (mio. kr.)	Fordeling af virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (pct.)
Under 50.000 kr.	73 pct.	101 mio. kr.	18 pct.
50.000-100.000 kr.	14 pct.	77 mio. kr.	14 pct.
100.000-500.000 kr.	12 pct.	176 mio. kr.	32 pct.
500.000-1.000.000 kr.	1 pct.	50 mio. kr.	9 pct.
Over 1 mio. kr.	1 pct.	150 mio. kr.	27 pct.
Total	100 pct.	554 mio. kr.	100 pct.

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Tabel 9.4.4 Fordeling af skatte- og afgiftsrestancer i ophørte enkeltmandsvirksomheder i 2017.

Beløb pr. virksomhed	Andel af virksomheder (pct.)	Virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (mio. kr.)	Fordeling af virksomheders samlede skatte- og afgiftsrestancer (pct.)
Under 50.000 kr.	75 pct.	57 mio. kr.	14 pct.
50.000-100.000 kr.	13 pct.	42 mio. kr.	10 pct.
100.000-500.000 kr.	10 pct.	91 mio. kr.	23 pct.
500.000-1.000.000 kr.	1 pct.	25 mio. kr.	6 pct.
Over 1 mio. kr.	1 pct.	186 mio. kr.	46 pct.
Total	100 pct.	402 mio. kr.	100 pct.

Anm.: Opgørelsen indeholder skatte- og afgiftsrestancer for iværksætterselskaber, anpartsselskaber og enkeltmandsvirksomheder, der er stiftet i perioden 2014-2017. Skatte- og afgiftsrestancer indeholder moms, A-skat, selskabs- og fondsskat, punktafgifter, AM-bidrag, lønsum, told og øvrige skatte- og afgiftskrav. Skatte- og afgiftsrestancerne indeholder ikke opkrævnings- og inddrivelsesrenter.

Kilde: Særkørsel fra Skatteforvaltningen for Erhvervsstyrelsen, 2018

Langelinie Allé 17
2100 København Ø

T: 3529 1000
@: erst@erst.dk
W: erst.dk